

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΔ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1947

ΑΡΙΘ. 25—26

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Της Διευθύνσεως, 'Ο 'Απόστολος τῆς Ἑλλάδος.—† Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ. Οἱ πρωτοπρεσβύτεροι.—† Μητροπολίτου Κορινθίας Μιχαήλ. Ἐκκλησία καὶ Κομμουνισμός.—Ν. Τρεμπέλα Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Σύγχρονοι αἰτιάσεις κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ: Γ' Σύγχυσις ἐξελέξω.—Θεμ. Δ. Τσάτσου Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν, Εἰσήγησις ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ Συντάγματος (συνέχεια).—Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ὀργανισμοῦ Διοικήσεως Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας (Ο.Δ.Ε.Π.).—Παρατηρήσεων Στήλη: 'Ο Ἀπόστολος Πέτρος.—Ἐκκλησία Κύπρου.—Κωνσταντῖνος Παπαδημητρίου (†)—Χρονικά.—Πνευματικὴ Κίνησις (Κατάλογοι Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Ἄγγελος Καμβύσης, Σήφης Κόλλιας).

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὰ κάλλιστα ἀπὸ τινῶν ἐτῶν θεοπιδέντια, ὁ ἑορτασμός τῆς ἐν Ἀθήναις παρουσίας τοῦ ἑτέρου τῶν πρωτοκορυφαίων ἐπανηγυριστῆ καὶ ἐφέτος πανδήμως ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅπου ἀχθεῖς ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἵνα ἀναπτύξῃ «τίς ἡ καινὴ αὐτῆ ὑπ' αὐτοῦ λαλουμένη διδαχὴ» ὑπὸ τῶν ξενισθέντων τὰς ἀκοὰς ἐκ τῶν «ξένων δαιμονίων» τοῦ «σπερμολόγου τούτου» ἀθηναίων, εἶπε τὴν περιάκουστον ἐκείνην πρὸς τοὺς φιλοσόφους τοῦ δαιμονίου πτολιέθρου δημηγορίαν. Καὶ ἡ βαθεῖα κατὰ νυξίς τῶν σεβασμίων τελετουργῶν καὶ τῶν μυριάδων παγγυριστῶν τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος ἐκείνου ὀφείλετο εἰς τὸ ὅτι ἐπάτουν ἐπὶ τὰ γήσια καὶ αὐθεντικὰ ἴχνη τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου τῆς Ἑλλάδος καθ' ὅσον αἱ ἔκτοτε διαρρεύσασαι χιλιετηρίδες παρέδωκαν εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους τὸν ἱερὸν βράχον παρθένον τῶν μεταβολῶν καὶ τῶν ἀλλοιώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιφέρει ἀμειλίκτως ὁ χρόνος εἰς πάντα τὰ γήϊνα.

Ἄν ἔλειπαι αἱ ὀλίγαι τοῦ Παύλου ἐπιστολαὶ καὶ τὸ περὶ τῆς ἀρχεγόνου ἀποστολικῆς ἐκκλησίας σύντομον ἱστῶρημα τοῦ Λουκᾶ, θὰ

μᾶς ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ θαῦμα τῆς ταχίστης διαδόσεως τῆς νέας θρησκείας, καὶ τῆς χριστιανικῆς δὲ θεολογίας τὸ σῶμα θὰ ἐστερεῖτο τῶν νεύρων καὶ τῶν μυῶν ποὺ τῇ δίδουν τὴν συνοχὴν καὶ τὴν κίνησιν. Εἴμπορεῖ μετὰ πεποιθήσεως νὰ λεχθῆ, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος ἐπίδρασις τοῦ Παύλου ὑπερέβη τὴν ὁποιοῦδήποτε ἄλλου θνητοῦ οἰασδήποτε ἐποχῆς. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιστροφῆς του ἀπὸ διώκτου τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς διαπρύσιον αὐτοῦ κήρυκα καὶ ἀπολογητὴν, ὁ Χριστιανισμὸς ἦτο ἀκόμη ἐν ἀνώνυμον σχεδὸν θρησκευμα, πίστις ὀλιγαρίθμου καὶ ἀσημάντου ἐντὸς τῆς ἰουδαϊκῆς κοινωνίας ὀμίλου. Κατὰ τὰς ἡμέρας ὅμως τοῦ μαρτυρίου του, ἦτοι μετὰ τριάκοντα ἔτη μόλις, ὁ Χριστιανισμὸς οὐ μόνον ἀπέβη θρησκεία παγκόσμιος, κατὰ τὴν τότε τοῦ γεωγραφικοῦ τούτου ὅρου ἔννοϊαν, ἀλλὰ καὶ ἀπέκτησεν ὀργάνωσιν ἀνεξάρτητον καὶ αὐτοτελῆ, ὡς Ἐκκλησία ἰδεωδῶς συντεταγμένη, ὑπὸ τὴν μορφὴν δὲ ταύτην ἴσχυσε νὰ μεταβάλῃ ἄρδην τὴν βιοφιλοσοφίαν τῶν θιασωτῶν του, νὰ ἀνατρέψῃ ἐπαναστατικῶς τὸν ἠθικὸν τῆς ἀνθρωπότητος κώδικα καὶ νὰ ἐπηρεάσῃ ὀριστικῶς πάντας τοὺς ρυθμιστικοὺς τῆς κοινωνίας θεσμούς.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς μεταμορφώσεως ταύτης, ἐπεκταθέντα διήρκεσαν μέχρι σήμερον, καθ' ὅλην τὴν δισχιλιετῆ διαδρομὴν ὀλονὲν εὐρυνόμενα καὶ πλουτιζόμενα, ὅσονδήποτε δὲ κἂν ἡ ἱστορία ἐνεφάνισε—καὶ ἐμφανίζει—ἐπὶ μέρους διαμαρτίας τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, ἡ πανθομολογουμένη βᾶσις τῆς ἐξελέξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ ὑπῆρξεν ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν θείαν δὲ Πρόνοιαν τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐν τῷ ἀποστόλῳ Παύλῳ καὶ δι' αὐτοῦ ἐνεργήσασαν θείαν χάριν. Ὅθεν εὐστόχως εἶπέ τις τῶν συγχρόνων θεολόγων, ὅτι «θὰ ἦτο ἀδύνατον

νά μαντεύση τις τί θά εἶχε γείνει ὁ Χριστιανισμός ἂν δὲν ἔζη ὁ Παῦλος, οὐδὲ θά ἠδυνάμεθα νά εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ θρησκεία τῆς Εὐρώπης ἄνευ αὐτοῦ θά ὠνομάζετο διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ». Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος ἐχαρακτηρίσθη ὡς δεῦτερος ἰδρυτὴς τοῦ Χριστιανισμοῦ· ὅσονδήποτε δὲ κἂν τοῦτο εἶνε ἀνακριβές, διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τούτου τείνει νά ἐκφρασθῇ ἡ ἀλήθεια, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νά φαντασθῇ τις ὁποῖα θά ἦτο ἡ πορεία τῆς Ἱστορίας ἄνευ τῆς παυλείου προσωπικότητος. Δυνατὸν νά νοήσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων ἄνευ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ προέχοντος καθ' οἷονδήποτε τρόπον προσώπου· ὄχι ὅμως ἄνευ τοῦ «σκεύους ἐκλογῆς» εἰς τὸ βαστάσαι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ «ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ». Διότι οὐ μόνον διὰ τῶν ἀνὰ τὰς τότε ρωμαϊκὰς ἐπαρχίας θαυμαστῶν περιουσιῶν του καὶ τοῦ ὄργανωτικοῦ του πνεύματος καθίδρυσέ τὴν ὁμοσπονδίαν τῶν ἐκασταχοῦ χριστιανικῶν κοινοτήτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐπιστολῶν του παρέδωκεν εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον τὴν αὐθεντικὴν ἐν τοῖς κυρίοις θεολογικῇ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐρμηνείαν.

Εἶνε πάντως μοναδικόν, ὅτι περὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ μεγίστου ἐν τοῖς ἀνθρώποις πληροφοροῦμεθα ἐκ τόσον κατὰ τὸ φαινόμενον περιορισμένων πηγῶν. Ἐκ τῆς ὀλιγοτήτος ὅμως ταύτης ὁποῖον μεγαλεῖον ἀγωνιστοῦ ὑπὲρ τῆς τέως ἀμειλίκτως πολεμηθείσης θρησκείας, ὁποῖα εὐτονία ἀκαταπλήκτου ψυχῆς, ὁποῖον χαρακτήρος ὕψος, ὁποῖα ἀρετῆς τελειότης! Οὐδεὶς ποτε ἀναγνὼς τὰς «Πράξεις» καὶ τὰς παυλείους ἐπιστολάς ἔμεινεν ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὴν ἐκπληκτικῶς ἀγωνιστικὴν δύναμιν τῆς προσωπικότητός του, ἀπὸ τὴν ἀπέραντον τοῦ πνεύματός του εὐρύτητα, ἀπὸ τὸ οἰκουμενικὸν τῆς καρδίας του πλάτος, ἀπὸ τὴν στεργρότητα καὶ τὸ βάθος τῆς πίστεώς του. Τί εἶνε αἱ ὀλιγιστὰι μὲν ἐκεῖναι ἐπιστολαί, ἀλλὰ ἐκθαμβωτικαὶ εἰς τόσον πλουσίαν καὶ μυριότροπον ἐκφραστικότητα, εἰς καμινώδη πίστιν, εἰς ἀνυπολόγιστον αὐταπάρνησιν, εἰς στοχασμοὺς χειμαρρῶδεις, εἰς ἀγάπης ἄβυσσον, εἰς φρίσσουσαν ὄξυγράφον γραφίδα, εἰς κρουνοὺς βαθείας ἐγκαρδιότητος, εἰς πάθος, εἰς παλμόν, εἰς ζωὴν!

Εἷς εἶνε ὁ Παῦλος ἐν τοῖς ἀνθρώποις, τῶν

ἀνθρώπων πάντων ὁ μέγιστος. Διότι ἡ προσωπικότης του ὑπῆρξε «πασῶν ἢ τῶν ἀρετῶν συναγωγή», ἡ ψυχὴ του εἶχε συλλαβοῦσα ἅπαντα τὰ ἐν ἀνθρώποις κατὰ «μεθ' ὑπερβολῆς», ὅθεν καὶ οὐδεὶς ἐγένετο αὐτοῦ ἴσος· ἦτο οὐ μόνον ὁ πρῶτος τῶν δικαίων, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς αὐτοῦ δικαιοτέρος. «Ὅταν δὲ Παῦλον λέγω—ἀναφωνεῖ ὁ θεῖος Χρυσόστομος τολμηρότερον—τὸν Χριστὸν λέγω πάλιν· ἐκεῖνος γὰρ ἔστιν ὁ τὴν Παύλου κινῶν ψυχὴν».

Ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Πισιδίας ὑπὸ τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς «οὐκ ἀξίους κρινόντας ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίας ζωῆς» καὶ «ἀπωθοῦντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ» Ἰουδαίους ἐκσφενδονισθεῖσα φράσις «ἰδοὺ στρεφόμεθα πρὸς τὰ ἔθνη», ἐσημείωσε μίαν κρίσιμον, ριζικὴν καμπὴν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Παῦλος ἀποβαίνει Ἀπόστολος τῆς Ἑλλάδος, διότι διασκελίσας ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς Τρωάδος τὸν πόδα ἐστήριξεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, διαδραμῶν δὲ αὐτὴν ὀλόκληρον ἐχώρησε πρὸς τὰς Ἀθήνας διὰ νά καταστήσῃ εἰς Κόρινθον. Ἐν Ἀθήναις βλέπομεν τὸ πνεῦμά του «παροξυνόμενον» ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ κατειδώλου ἄστεως, ὅθεν καὶ διελέγετο πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας καὶ ἐν τῇ Ἰουδαϊκῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ «κατὰ πᾶσαν ἡμέραν», εἶχε δὲ πρὸς τὸ ἀκούραστον στόμα του τεταμένα τὰ ὄτα καὶ προσεκάλει αὐτὸν πρὸς συζήτησιν ἢ ἀπληστος φιλοσοφικῆ περιέργεια τῶν ἐπικουρείων καὶ στωϊκῶν. Ἐτι πλεον' ἀπὸ τοῦ ἐπισημοτέρου βήματος τῆς Ἑλλάδος ἐλάλησεν ὁ μέγιστος καὶ ἀριστος τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν κοιτίδα τῆς ὑπάτης ἐξανθήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, μὲ ἀφορμὴν τὸν εἰς τὸν Ἄγνωστον Θεὸν ἀφιερωμένον βωμόν, διὰ νά θεμελιώσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἀκριβῶς τὸν ἑλληνικὸν Χριστιανισμόν. Πόσον δ' ἔπειτα τὸ στόμα τοῦ Παύλου «ἀνέωγε» πρὸς τοὺς Κορινθίους καὶ «ἐπλατύνετο» ἡ καρδία του, ὥστε «νά μὴ στενοχωροῦνται ἐν τοῖς σπλάγγνοις του», τὸ μαρτυροῦν αἱ περισωθεῖσαι δύο πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολαί του, οἱ δίδυμοι οὗτοι ἀποστολικοὶ τοῦ ἀδάμαντες, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἀποκάμνει τις μυριάκις ἀναγινώσκων.

Αὐτὸς, λοιπόν, ὁ ἴσα σχεδὸν Χριστῷ τιμώμενος ἀπανταχοῦ ὑπὸ πάντων Ἀπόστολος κατ' ἐξοχὴν τῆς Ἑλλάδος, ὁ ἀγιάσας τὸ ἐν Ἀθήναις ἐπιφανέστερον βῆμα τῆς οἰκουμένης, δὲν

ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΙ

Εἰς ὅσα ἔγραψα ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» (15 Μαρτίου 1947) περὶ τῶν ὀφφικίων Πρωτοπρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου ἔχω νὰ προσθέσω ὅτι μέχρι τοῦδε διὰ τὸν ἔγγαμον Κλήρον ἐγνωρίζαμεν ὡς ἀνώτερον ὀφφικιον τοῦ Οἰκονόμου, ὡς καὶ ἡ Ἑρμηνεία τῶν ὀφφικίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὀρίζει ὡς ἑξῆς: «Χορὸς δεξιός, ὁ Μέγας Οἰκονόμος, χορὸς εὐώνυμος Πεντὰς πρώτη ὁ Πρωτοπαπᾶς» καὶ καταγράφονται καὶ τὰ λοιπὰ κατώτερα ὀφφικία (ἴδε Εὐχολόγιον τοῦ Μέγα, ἔκδοσις Βενετίας 1898 σελ. 686). Μεταξὺ τῶν καθηκόντων τοῦ Οἰκονόμου εἶναι νὰ λέγῃ «τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ὑποκρατῶν καὶ τὴν Ἐπισκοπὴν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ Ἀρχιερέως μέχρις ἐλεύσεως τοῦ ἐρχομένου, καὶ ἐπὶ ψήφοις τοῦ Ἐπισκόπου πρώτος» (σελ. 687) ἢ λέξις Πρωτοπρεσβύτερος οὐδαμοῦ ἀναφέρεται. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀρχαῖον χειρόγραφον τὸ ὑπὸ Ράλλη καὶ Ποτλῆ δημοσιευθὲν (τόμος 5ος σελ. 534) οὐδαμοῦ ἀναγράφει Πρωτοπρεσβύτερον, ἀλλὰ τοῦ πρώτου χοροῦ προτίθεται ὁ Μέγας Οἰκονόμος, ὁ δὲ Πρωτοπαπᾶς εἶναι πρῶτος εἰς τὸν εὐώνυμον χορόν. Περιγράφονται δὲ καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Οἰκονόμου: «Ἐπιτρέπει τὴν Ἐπισκοπὴν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἀρχιερέως μέχρις ἐλεύσεως ἄλλου». Περὶ ἐργὸν εἶναι ὅτι αὐτὰ ὅπου γράφει τὸ Μέγα Εὐχολόγιον (ἔκδοσις τοῦ 1737) δὲν τὰ γράφει ἢ ἔκδοσις τοῦ ἰδίου τοῦ ἔτους 1898. Ἐὰν ἐξομοιωσῶμεν τὸν Πρωτοπρεσβύτερον μὲ τὸν Πρωτοπαπᾶν, πρᾶγμα ὅπερ δὲν εἶναι κανονικόν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μεταφερόμεθα εἰς τὸν εὐώνυμον χορόν, ὅπου ἐκεῖ ἔχει τὰ προνόμια του καὶ ὁ Πρωτοπαπᾶς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐν τῇ λειτουργίᾳ ὁ Ἀρχιερεὺς μετάδιδει τὴν θείαν Μετάληψιν εἰς τὸν Πρωτοπαπᾶν, οὗτος δὲ εἰς τοὺς συλλειτουργοὺς Ἱερεῖς. Καὶ προκειμένου περὶ τοῦ ὀφφικίου τοῦ Πρωτοπαπᾶ ἐνθυμούμεθα, ὅτι κατὰ τὸ 1906, ὁ καθαιρεθεὶς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρῶτον Ἡγούμενος τῆς Πεντέλης Ἱερομ. Ἱερόθεος Μητροφάνους, προεκάλεσε μίαν γνωμοδότησιν τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Καθηγητοῦ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου μακαρίτου Ἱ. Εὐταξίου, ἡτις ἐδημιούργησε σάλον μέγαν, ἔλεγε δηλ. ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ἐν Γαλλίᾳ ἐφεισβάλλοντο ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐπειδὴ δὲ ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπῆρχε τότε Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τούτων ὁ Ἄρειος Πάγος.

Μεταξὺ δὲ τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως ὁ σπουδαιότερος ἦτο ὅτι ὁ ἀνακριτὴς Ἱερεὺς «δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς Ἐπισκοπῆς»

.....
ἔσχε τὸν φερώνυμον Ναὸν-Μνημεῖον εἰς τὸν μᾶλλον περιόπτον τοῦ δαιμονίου Ἄστεως χώρον, ὡς ὁ ἐνδεδειγμένός τῶν Ἀθηναίων πολιοῦχος!

ὡς ὀρίζει τὸ ἄρθρον Θ' ἐδ. 9 τοῦ Σ' Νόμου (ἴδε Στ. Γιαννοπούλου, Συλλογὴ, Ἀθῆναι 1901 σελ. 61), ἦτο κατώτερος ὀφφικιοῦχος, ἦτο δηλ. Πρωτοπαπᾶς, ἐνῶ ὡς ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ ἐθεωροῦντο οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Πρωτοβάθμιον Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον ὀφφικιοῦχοι τοῦ δεξιοῦ χοροῦ Οἰκονόμος, Σακελλάριος, Χαρτοφύλαξ, Πρωτέκδικος καὶ Σκευοφύλαξ (ἴδε ἐνθ' ἀν. σελ. 183). Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἣν ἐνέκρινε καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μακαρίτης Σ. Στάης καὶ διέταξε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἵνα διαβιβάσῃ τὸν σχετικὸν φάκελλον εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, συνετάραξε τὴν Ἐκκλησίαν, ἣ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ΝΓ' περιόδου διεμαρτυρήθη καὶ ἀπεφάσισε, διακόψασα τὰς συνεδριάσεις, νὰ διαμαρτυρηθῇ εἰς τὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, μειονοψηφισαντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας Βαρθολομαίου, τῶν τριῶν Συνοδικῶν Γορτυνίας Ἰωακείμ, Καλαβρύτων Φιλαρέτου καὶ Γυθείου Παρθενίου ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν Θεόκλητον, σταθερῶς ὑποστηριζάντων τὰ δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ζήτημα τὸ ἔσωσεν ὁ πολὺς Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀείμνηστος Δ. Τζιβανόπουλος δι' ἐμπεριστάτωμένης γνωμοδοτήσεώς του, διὰ πολλῶν ἐπιχειρημάτων ἀποκρούσας τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Εὐταξίου. Ὡστε τὸ ὀφφικιον τοῦ Πρωτοπαπᾶ καὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κορυφαίου Κανονολόγου μας Ἰω. Εὐταξίου δὲν συμπεριλαμβανέται εἰς τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς τῆς Ἐπισκοπῆς, καθ' ὃ ὀφφικιον τοῦ Εὐωνύμου χοροῦ. Καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων ἐν Ἑλλάδι οὐδαμοῦ ἀναφαίνονται ὁ Πρωτοπρεσβύτερος καὶ ὁ Πρωτοπαπᾶς. Αἱ ἐγκύκλιοι τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τὰ Βασ. Διατ. ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου 1853, 24 Σεπτεμβρίου 1853, 24 Ἀπριλίου 1856, 25 Αὐγούστου 1869 καὶ δεκάς ὀλόκληρος ἐγκυκλίω τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁμιλοῦν περὶ Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων, ἀποτελουμένων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπισκόπου ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν Οἰκονόμου, Σακελλάριου, Χαρτοφύλακος, Πρωτεκδικίου, ἀπόντος δὲ τοῦ Ἐπισκόπου, ὑπὸ τοῦ Σκευοφύλακος προεδρεύοντος τοῦ Οἰκονόμου, ἀναπληρωματικὰ δὲ μέλη ὀρίζονται Σακελλίων, Ὑπομνηματογράφος καὶ Ἱερομνήμων. διευκρινίζεται δὲ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2325 τῆς 4 Ἀπριλίου 1888, ὅτι τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου δὲν δύναται νὰ μετέχῃσι δύο Οἰκονόμοι ἢ δύο Σακελλάριοι κ.λ.π. Οὐδαμοῦ λοιπὸν ἀναφαίνονται Πρωτοπρεσβύτερος ἢ Πρωτοπαπᾶς.

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τῶν ὀφφικίων τοῦ ἐγγάμου καὶ ἀγάμου κλήρου ἔχει καθορίσει δι' ἀποφάσεων αὐτῆς ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία. Ἐν τῇ ἀποφάσει τῆς 2 Σεπτ. 1880 ἀποφαίνεται ὅτι «Κατὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τάξιν τὸ ἀξίωμα τοῦ Οἰκονόμου εἶναι ἀνώτερον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου, ἐπομένως ἐκεῖνος προηγεῖται τούτου ἐν πάσῃ Ἱεροτελεσίᾳ, οὐ μετατρέπουσι δὲ τὴν ἐκ τῶν πρωτείων

τοῦ ἀξιώματος τάξιν τὰ πρεσβεῖα τῆς χειροτονίας, λαμβανόμενα ὑπ' ὄψιν μόνον ἐπὶ ἰσότητος ἀξιωμάτων» (Πρβλ. *Μιχ. Γ. Θεοτοκά*, δικηγόρου. Νομολογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Κωνσταντινουπόλει 1897 σελ. 448). Ὁμοίως ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἔχει ἀποφανθῆ ἀκυρώσασα καὶ ἀποδοκιμάσασα τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Βελλᾶς χειροθεσίαν εἰς Ἀρχιμανδρίτην ἐγγάμου Ἱερέως, ζώσης τῆς πρεσβυτέρας αὐτοῦ (Πρβλ. ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 447). Ἄλλοῦ δὲ ἀναγράφεται: «Οὐδεὶς τῶν ἐγγάμων Ἱερέων δικαιούται καὶ εἴ πως εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ἔτυχε λαβῶν ἄδειαν φέρειν ἐπικαμύλαυχον ὅτι τοῦτο μοναχικόν ἐστὶ κάλυμμα» (Πρβλ. Συλλογὴν Πατριαρχικῶν καὶ Συνοδικῶν Ἐγκυκλίων ὑπὸ Ἰω. Σταυρίδου, Διευθυντοῦ τοῦ Πατριαρχικοῦ Πρωτοκόλλου ἐν Κωνσταντινουπόλει 1900 σελ. 141).

Ἐάν ὁ μακαρίτης Χρυσόστομος ἐγνώριζε τὰς ἀποφάσεις ταύτας τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἴσως δὲν θὰ καινοτομοῦσε μὲ τὸν ἀνύπαρκτον τίτλον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου. Ἦδη πρέπει ὅσοι μὲν εἶναι Σταυροφόροι ἐκ μέρους Προέδρων Ἐκκλησιῶν ἄς διατηρήσωσι τὸν ἐγκόλπιον Σταυρόν, μολονότι τοῦτο εἶναι ἔμβλημα τοῦ ἀγάμου κλήρου, φέροντος εἰς τὸ ἐξῆς τὸν αἰωνόβιον τίτλον τοῦ Οἰκονόμου, οἱ ἄλλοι ὅμως πρέπει νὰ καταθέσωσι τὸν Τίμιον Σταυρόν καὶ τὸν τίτλον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου, ὡς ἀπονεμηθέντα αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Μητροπολιτῶν καθ' ὑπερβάσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν.

Ὁ Μακαρίτης Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεόκλητος εἶχε Πρωτοσύγκελλον καὶ Διευθυντὴν τῶν Ἀρχιεπισκοπικῶν Γραφείων τὸν μακαρίτην Οἰκονόμον Χρῆστον Παπαοικονόμου, συνταξιόχον Καθηγητὴν τῶν Θρησκευτικῶν, ὅστις μού ἔλεγεν, ὅτι ὁ Θεόκλητος δὲν τοῦ ἐπέτρεψε νὰ φέρῃ ἐγκόλπιον Σταυρόν. Εἶναι γνωστὸν δὲ ὅτι ἐπὶ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Προκοπίου τοῦ Β' ἡ Ἱερά Σύνοδος δι' ἐγκυκλίου εἶχεν ἀπαγορεύσει νὰ ἀπονέμηται τὸ ὀφθίκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου εἰς Ἱερομονάχους μὴ ὄντας πτυχιούχους τῆς Θεολογίας καὶ Ἱγουμενούς Μονῶν. Ὁ μακαρίτης Κων. Καλλίνικος μετετάχθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου ἀπὸ τοῦ ἀνύπαρκτον ἀξίωμα τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου, τὸ ὅποιον ἔφερε (πρβλ. «Ἐκκλησία» 14. 12. 40).

Εἰς τὸ μνημειῶδες ἔργον Κατάλογος τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας (1945 τόμος Α' καὶ τόμος Β' Ἀλεξανδρεία 1946, ὁ τρίτος τόμος ἐκτυποῦται), ὀφειλόμενον εἰς τὸν Ὑπομνηματογράφον καὶ Πατριαρχικὸν Βιβλιοθηκᾶριον κ. Θεόδ. Δ. Μοσχονᾶν, εἰς τὴν σελίδα δὲ 32 τόμ. Α' ἀνέγνων καὶ τίτλον χειρογράφων περὶ ὀφθικίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἐζήτησα πληροφορίας δι' ἐπιστολῆς μου ἀπὸ τὸν κ. Μοσχονᾶν, ὅστις εὐηρεστήθη νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ, διὸ καὶ τὸν εὐχαριστῶ, ὅτι τὸ χειρόγραφον τοῦ 17ου αἰῶνος μὲ ἐπιγραφὴν «Ὁρθίκα ὡς ἡ παλαιὰ ἔχει παράδοσις» οὐδεμίαν ποιεῖται

μνεῖαν περὶ *Πρωτοπρεσβυτέρου*. Συνεπῶς εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν πηγῶν γίνεται μνεῖα τοῦ νεοφανοῦς τίτλου «Πρωτοπρεσβύτερος» καὶ ὡς ἔωλον πρέπει νὰ ἀποβληθῆ.

Ἐν Καρδίτῃ

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

Ἐπὶ ἤρξαν, εἰς τὸ παρελθόν, πρόσωπα, ποῦ εἶχον προτείνῃ νὰ ἰδρυθῆ κόμμα ἐκκλησιαστικόν, ἀκόμη δὲ καὶ νὰ θέτουσιν κληρικοὶ ὑποψηφιότητα βουλευτικὴν, διὰ νὰ ἀντιπροσωπεύεται τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἐκκλησία, ἐπισημῶς, εἰς τὸ Κοινοβούλιον. Περισσότερον ἀντιεκκλησιαστικὴ πρότασις ἀπὸ αὐτὴν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ. Διότι, ὅπως κατὰ κόρον ἔχει μέχρι τοῦδε λεχθῆ, ἡ Ἐκκλησία οὔτε πολιτεύεται, οὔτε ἐπιτρέπεται νὰ ταυτίσῃ τὴν τύχην τῆς μὲ οἰονδήποτε πολιτικὸν κόμμα. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ὑπόκειται εἰς κόμματα πολιτικά, ἀλλ' ὑπέρκειται τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Τὰ πολιτικὰ κόμματα εἶναι ἀνθρώπινα κατασκευάσματα. Ὡς τοιαῦτα εἶναι δυνατόν νὰ παρασυρθοῦν εἰς πράξεις, ποῦ ἀντιτίθενται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ εἶναι ὁ στῆλος καὶ τὸ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας, καὶ τότε ἡ Ἐκκλησία ἔχει καθῆκον νὰ διαμαρτυρηθῆ διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς παρασυρθέντας ἀντιπροσώπους τῶν πολιτικῶν κομμάτων εἰς τὸν εὐθὺν δρόμον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας. Αὐτὸ εἶναι τῆς Ἐκκλησίας ὄχι μόνον τὸ καθῆκον, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα. Μακρὰν, λοιπόν, τοῦ νὰ πολιτεύεται ἡ Ἐκκλησία, ξένη καθ' ὀλοκληρίαν πρὸς οἰονδήποτε πολιτικὸν κόμμα, ἔχει καθῆκον καὶ δικαίωμα, ὅταν τὰ πολιτικά κόμματα, εἴτε εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀρχὴν, εἴτε ὄχι, μὲ τὰς ἐνεργείας τῶν παραβιάζουσιν ὠρισμένας ἠθικὰς ἀρχὰς τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνὴν τῆς, νὰ στιγματίσῃ τὰς παραβάσεις καὶ νὰ ἀποκαθίστῃ τὴν ἠθικὴν ἰσορροπίαν, ποῦ πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ κάθε χώραν καὶ κοινωνίαν χριστιανικὴν.

Ἐπὶ ἄρξουσιν, ὅμως, πολλοὶ τόσον ἐκ τοῦ λαοῦ, ὅσον καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευομένων, ὑπερβαλίσθηται οὗτοι εἰς τὰ δικαιώματα, ποῦ τοὺς δίδει ἡ εἰς τὴν πολιτικὴν κλήσις καὶ ἀφοσίωσις τῶν, οἱ ὅποιοι σκανδαλίζονται ἀπὸ τὸν ἔλεγχον αὐτῶν, εἰς τὸν ὅποιον προβαίνουν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας. Ἐχουν τὴν πεπλανημένην ἰδέαν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἐνεργοῦσα τοιοῦτοτρόπως, πολιτεύεται. Ἐνῶ εἶναι πρόδηλον, ὅτι, ἐλέγχουσα ἡ Ἐκκλησία διὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς τὴν πλάνην, τὴν ἀδικίαν, τὸ ψεῦδος, ἐκτελεῖ ἀπλόουστα καθῆκον στοιχειῶδες, ἀπορρέον ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολὴν τῆς, ποῦ εἶναι οἷα καὶ ἡ ἀποστολὴ, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς, τοῦ ἁλατος καὶ τοῦ φωτός. Ὅταν ὁ Βαπτιστῆς Ἰωάννης ἤλεγχε τὸν Ἡρώδη διὰ τὴν αἰμομιξίαν, τὴν ὁποίαν ἀπετόλμησε, δὲν ἐνόμιζε, φυσικὰ,

δτι άνεμινύετο εις τήν πολιτικήν τής τότε εποχής. Ούτε όταν ο Ι. Άμβρόσιος, Έπίσκοπος Μεδιολάνων, ήμπόδιζε τόν Μ. Θεοδοσίον νά προσέλθη κατά τó 390 μ. Χ. εις τόν ναόν, εις τόν όποιον προσεφέρετο ή άναίμακτος θυσία, διά τόν φόνον τών 15.000 περίπου Θεσσαλονικέων, άνεμινύετο εις τήν πολιτικήν. Ούτε όταν ο Ι. Χρυσόστομος έκαυτηρίαζε τήν άσέβειαν τής Εύδοξίας έτίθετο μέ τó μέρος οίουδήςιους κόμμιατος πολιτικοϋ. "Όλοι οί προαναφερθέντες έκαμαν τó καθήκόν των ως άνθρωποι του Θεοϋ, ως άπεσταλμένοι παρ' Αύτοϋ διά τόν έλεγχον και τόν στιγματισμόν κάθε πράξεως άντιθέτου πρós τόν θεϊον νόμον, πρós τás στοιχειώδεις ήθικás ύποχρεώσεις άπέναντι Θεοϋ και ανθρώπων. Και όταν σήμερα ή Έκκλησία διαμαρτύρεται διά τás κοινωνικάς άδικίας, διά τήν τυχόν παραμέλησην τών άπόρων τάξεων, διά τήν άνισην και μεροληπτικήν τυχόν διανομήν τών αγαθών, δέν κάμνει πολιτικήν. Άλλά άσκει δικαίωμα άναφαίρετον και ταυτοχρόνως έκπληροί καθήκον, ύποτυπώδες μάλιστα, έπαγρυπνήσεως επί τής τηρήσεως άπαραβιάστων τών ήθικών άρχών, που πρέπει νά διέπουν κάθε χώραν και κοινωνίαν χριστιανικήν.

Τήν φωνήν της, όμως, ή Έκκλησία όφείλει νά ύψώνη, και δη και διάτορον, ούρανομήκη, όταν κόμμα οίονδήςποτε έπιζητή νά έπικρατήσει διά μέσων άθεμίτων και μάλιστα διά τής έξοντώσεως παντός άντιφρονούντος. Τοιαύτα δέ κόμμιατα, που έπιζητοϋν τήν έπικράτησιν δι' άθεμίτων μέσων, είναι τόσοσν οί άπαισία τή λήξει γενόμενοι Ναζισμός και Φασισμός, όσον και ο διαβόητος Κομμουνισμός. Και πρέπει νά σημειωθί πρós έπαινον τής Λουθηρανικής Έκκλησίας, ότι κατά τó διάστημα τής έπικρατήσεως του όλοκληρωτικοϋ Ναζισμοϋ έν Γερμανία εύρέθησαν τρεις περιόπου έκατοντάδες Λουθηρανών παστόρων, που ήλεγξαν άπό τών άμβώνων τών ναών τών τás άντιχριστιανικάς και άπανθρώπους μεθόδους του Ναζισμοϋ, και διά τούτο επί έτη όλόκληρα ήσαν έγκεκλεισμένοι εις ειδικά στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Μεταξύ δέ αυτών ύπήρχεν ο περιφημος πάστωρ Νιμόλερ, ο όποιος, διοικητής ύποβρυχίου κατά τόν πρώτον παγκόσμιον πόλεμον, εισήλθεν εις τόν κληρον και ως προϊστάμενος τής άριστοκρατικώτερας ένορίας Δάλεχαμ του Βερολίνου, με γλώσσον καυστικήν κατήγγειλεν εις τόν λαόν τόν άθεόφοβον Χίτλερ, ως θηρεύοντα τιμάς και προσωπικήν λατρεία, που μόνον εις τόν Παντοδύναμον Θεόν άνήκει και προσήκει. Σήμεραν περιοδεύει τás Ηνωμένας Πολιτείας, ως ο καλλίτερος πρεσβευτής τής κατεστραμμένης χώρας του, έκδιηγούμενος τήν φρικαλεότητα τής ναζιστικής τυραννικότητας, που τήν έδοκίμασεν επί έτη μακρά περιωρισμένος εις στρατόπεδον άφωνος και άπομεμονωμένος. Δυστυχώς δέν δύναμεθα νά ειπώμεν τó ίδιον και όσον άφορξ τόν

κληρον τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας, που παρηκολούθει τόν σφαγιασμόν τών Δωδεκανησίων, τών Άβησσυνών, τών Έλλήνων μετά ταύτα, ύπό τών φασιστικών φαλάγγων, χωρίς τó παράπαν νά συγκινηθί, πολυ δέ δλιγώτερον νά ύψωση τήν φωνήν του διαμαρτυρούμενος διά τήν βάνουσον καταπάτησιν και περιφρόνησιν θεϊων και άνθρωπίνων νόμων.

Και αυτά μέν όσον άφορξ τά όλοκληρωτικά και άπαισία καθεστώτα του Ναζισμοϋ και του Φασισμοϋ. Και μένει ο Κομμουνισμός. Είναι ούτος κόμμα ή δέν είναι; "Όσον ήσαν κόμμιατα ο Φασισμός και ο Ναζισμός, άλλο τόσοσν είναι κόμμα και ο Κομμουνισμός. Φυσικά δέν είναι κόμμα είναι κατάστασις γίνεται καθεστώς μετά τήν έπικράτησιν του είναι, όμως, μάλλον θά έπρεπε νά ειπή τις θρησκεία. Και όταν ειπή κανείς θρησκεία, με τήν λέξιν αυτήν ύπονοεί όλοκληρωτισμόν, «τοταλιταρισμόν», «totalitarian», όπως οί άγγλόφωνοι λαοί χαρακτηρίζουν τά τοιοϋτου είδους καθεστώτα. Φυσικά δέν είναι κόμμα. Διότι όταν λέγη κανείς κόμμα, άμέσως ύπονοεί ότι παρ' αυτό ύπάρχουν και ειμποροϋν νά συνυπάρξουν και άλλα κόμμιατα. Ένώ είναι γνωστόν ότι ο Κομμουνισμός πρώτον μέν έχει ως στόχον του τήν κατάληψιν τής έξουσίας με κάθε θυσίαν και παν μέσον άθέμιτον, και δεύτερον ότι, όταν καταλάβη τήν έξουσίαν, επί άπειλη και ποινη θανάτου άπαγορεύει τήν συνυπαρξιν άντιπάλων κομμάτων. "Ο Κομμουνισμός, τοιοϋτοτρόπως, διαπράττει δύο μεγαλωστί μεγάλα, κρίζοντα άμαρτήματα, έξεταζόμενος και παρακολουθούμενος άπό τής έκκλησιαστικής σκοπιάς. Στραγγαλίζει και ποδοπατεί τήν έλευθερίαν του άτόμου, τó μέγιστον τοϋτο δώρον, που έδωκεν ο Δημιουργός εις τó λογικόν και έμψυχον δημιούργημά Του, τόν άνθρωπον και, τó σπουδαιότερον και βαρύτερον, δέν διατάζει νά αφαιρέση τήν ζωήν του άλλου, που δέν επιθυμεί νά όμολογήση πίστιν εις αυτόν. "Όποιοδήςποτε κόμμα και άν περιλαμβάνη τά δύο αυτά σημεία εις τó πρόγραμμά του, δέν είναι δυνατόν παρ' νά γίνη τó άντικείμενον του πικροτάτου και αυστηροτάτου έλέγχου και στιγματισμοϋ τής Έκκλησίας. Διότι ή Έκκλησία, έπειδή δέν πολιτεύεται και δέν πρέπει νά πολιτεύεται, δέν έπεται εκ τούτου ότι θά άδιαφορήση ή επιτρέπεται νά άδιαφορή δια τά πνευματικά της τέκνα, διά τά στοιχειώδη δικαιώματα, που έχουν ως άνθρωποι, ως πολιται, ως χριστιανοί, ως μέλη άνθρωπίνης κοινωνίας. "Αν άδιαφορήση, άν ειπή ότι δέν με ενδιαφέρει ή προσωπική έλευθερία σκέψεως, κινήσεως, δράσεως, λατρείας, τών πνευματικών μου τέκνων, ή ή ασφάλεια και ή περιφρούρησις τής ζωής των και τής τιμής και τής παρουσίας των, τότε και ο πλέον άμύητος εις τά τής άποστολής τής Έκκλησίας θά δικαιούται νά κατηγορήση τήν Έκκλησίαν, ότι, τοιοϋτοτρόπως σκεπτομένη και

συμπεριφερομένη, προδίδει τὴν θεϊαν κοινωνικὴν ἀποστολὴν τῆς. Ἄλλως τε ὁ Κομμουνισμὸς πολὺ καλὰ γνωρίζει, ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὸν σπουδαιότερον ὑπολογίσιμον ἐχθρόν. Οἱ προφήται καὶ ἀπεσταλμένοι του γνωρίζουν τὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν φύσιν καὶ τὸν προορισμὸν τῆς. Καὶ διὰ τοῦτο ἠθέτουν φίμωτρον εἰς τὰ στόματα τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν χωρῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἔχουν ἐπικρατήσῃ, ἢ θέτουν ἐκποδῶν, μετὰ τὴν γνωστὴν μέθοδον τῆς ἐξαφανίσεως, καθε ἀντιπρόσωπον τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ θὰ διανοηθῆ ἔστω νὰ διαμαρτυρηθῆ ἢ καὶ ἀπλῶς νὰ δυσανασχετήσῃ διὰ τὰς ἀτασθαλίας του. Ὑπάρχουν, ὅμως, δυστυχῶς καὶ παραδείγματα ἀντιπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ καταντοῦν εἰς τοιαύτην δουλοφροσύνην ἀπέναντι τοῦ Κομμουνισμοῦ, ὥστε νὰ μὴ διστάζουν ὄχι μόνον νὰ συνεργάζωνται μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ἐνισχύουν μετὰ τὰς διακηρύξεις καὶ τὰς ἀνακοινώσεις των. Καὶ ἐνθυμούμεθα τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν φρίκην, μετὰ τὴν ὁποίαν φίλος Ἀρχιεπίσκοπος καὶ καθηγητὴς Ρώσος τῆς διασπορᾶς μᾶς ἔλεγε πρό τινων μηνῶν ἐν Κορίνθῳ, ὅτι ὁ σημερινὸς Πατριάρχης τῆς Ρωσσίας Ἀλέξιος, εἰς ἀνακοίνωσίν του ἐν τῷ ἐπισήμῳ δελτίῳ τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου, ἐχαρακτήριζε τὸν Στάλιν «ὡς θεόπεμπτον ἀρχηγὸν τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ»!

Κατὰ ταῦτα, αὐτὴ ἡ φύσις τοῦ Κομμουνισμοῦ θέτει τὴν Ἐκκλησίαν ἀντιμέτωπον αὐτοῦ. Ὁταν δὲ ὁ Κομμουνισμὸς διαπράττει καὶ τὰ ἀνοσιουργήματα, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐμόλυνε καὶ μολύνει τὴν Πατρίδα μας, καταβάλλων ἀπεγνωσμένας προσπάθειάς διὰ νὰ τὴν καθυποτάξῃ, ὅταν σφαγιάζῃ γέροντας, νέους, γυναῖκας, βρέφη ὑπομάζια καὶ ταπεινοὺς πτωχοὺς λειτουργοὺς τοῦ Ἱερέως, ὅταν πυρπολῆ νὰοὺς καὶ χρησιμοποιοῖ αὐτοὺς ὡς σφαγεῖα καὶ μετὰ τὴν μεγαλύτεραν ἀνατριχιαστικὴν ψυχραμίαν κατακαίῃ ἱεράς εἰκόνας, ποδοπατῆ ἀγίας τραπέζας, ὅταν καταστρέφῃ ὀλόκληρα χωρία καὶ ἐξοντώνῃ ἐν στόματι μαχαίρας φιλησύχους κατοίκους τῆς ὑπαίθρου καὶ, ἐν στενωπότητι συνεργασία μετὰ τοὺς ἀσπονδοτέρους ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος, ἔχη ὡς μέρος τοῦ προγράμματός του τὸν ἐξανδραποδισμὸν πολυτίμων περιοχῶν τῆς τὸ καθῆκον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὄχι μόνον νὰ διαμαρτυρηθῆ καὶ στιγματίσῃ δημοσίᾳ τὰ μετὰ οὐρανὸν θανάσιμα ταῦτα ἀμαρτήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ, κατὰ τῶν τοιοῦτοτρόπως ἀμαρτανόντων, τὰς ὑπὸ τῶν ἱ. Κανόνων προβλεπομένας βαρύνουσας κυρώσεις. Οἰαδήποτε ἀντίρρησης εἰς τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τῆς Ἐκκλησίας προδίδει ἀγνωσίαν πλήρη καὶ τελείαν τοῦ προορισμοῦ τῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀποστολῆς τῆς. Διότι ἡ Ἐκκλησία, τοιοῦτρόπως ἐνεργοῦσα, δὲν πολιτεύεται, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ἐκπληροῖ καθῆκον στοιχειῶδες ἀπέναντι τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

† Ὁ Κορινθίαις ΜΙΧΑΗΛ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ Γ'. ΣΥΓΧΥΣΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ

Ὁ ἀμερικανὸς συγγραφεὺς Ἐμερου Ρήβς ἐν τῇ σπουδῇ του νὰ κηρύξῃ εἰς χροακοπῖαν τὸν Χριστιανισμὸν παρασύρεται καὶ εἰς μίαν χονδροειδῆ σύγχυσιν. Ὑποστηρίζει ἕξ ἐνὸς ὀρθότατα, ὅτι εἶνε ἐπιπολαία ἡ κριτικὴ, ἢ ὁποῖα βασίζεται εἰς τὴν πίστιν, ὅτι ἐν οἰκονομικὸν σύστημα, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, εἶνε ἱκανὸν νὰ λύσῃ τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα καὶ ὅτι ἡ ἱστορία δὲν εἶνε πᾶλη τῶν τάξεων. Διότι, ἐάν τὸ κίνητρον τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων ἦτο μόνον ὕλικὴ προωθοῦσα δύναμις, εὐρίσκει ὁ Ρήβς ὅτι θὰ ἦτο ἄκρως εὐχερὲς νὰ λυθοῦν τὰ κοινωνικὰ προβλήματα. Αἱ πραγματικαὶ δυνάμεις τῆς ἱστορίας, κατὰ τὸν ἀμερικανὸν συγγραφέα, ὀρθῶς ἐν προκειμένῳ κρίνοντα, ὑπῆρξαν ὑπερβατικαὶ συγκινήσεις, φυλετικὰ ἔνστικτα, πεποιθήσεις, πίστις, φόβος, μῖσος καὶ δεισιδαιμονία. Ὁ μαρξισμὸς δὲ ἐδημιούργησε μίαν ἀκόμη σειρὰν συναισθηματικῶν φόβων, δεισιδαιμονιῶν καὶ ταμποῦ, ποῦ ἔγιναν ἰσχυροτάτη δύναμις εἰς τὴν σημερινὴν παγκόσμιον ἀναστάτωσιν.

Ἄλλ' ἐνῶ οὕτω ὁ Ρήβς ἀντιτίθεται πρὸς τὸν ἱστορικὸν ὕλισμὸν, ἕξ ἄλλου δὲν φαίνεται ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὰς προκαταλήψεις τῶν θεωριῶν τῆς ἄκρας ἐξελιξιαρχίας, τὸνναντίον δὲ καὶ συγχέει ἐν πολλοῖς τὴν φυσικὴν ἐξέλιξιν, ὅπως ἐξέλαβον αὐτὴν οἱ ἐξελικτικοί, πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξέλιξιν. Κατὰ τοὺς ἐξελικτικούς δηλαδὴ, ὅτι ἐφάρταξ κατέκτησεν ἡ φυσικὴ ἐξέλιξις παραμένει μόνιμον κέρδος, κληροδοτούμενον καὶ εἰς τοὺς ἐπιγόνους διὰ τῆς γεννήσεως, παρὰ τὰς ἐξαιρετικῶς σημειουμένας προσκαίρους καὶ ἀτομικῶς μόνον ἀταβιστικὰς παλινδρομήσεις. Ἄλλ' ἡ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ ἐξέλιξις, ἐξαερωμένη ἀπὸ παράγοντας ἕξ ὀλοκλήρου πνευματικούς, εἶνε πρόδηλον, ὅτι οὔτε τόσον μόνιμος δύναται νὰ εἶνε εἰς τὰ ἀποτελέσματά της, οὔτε ἀναγκαίως καὶ φυσικῶς μεταδίδεται ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα. Ἡ ἱστορία παρουσιάζει παραδείγματα λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξελιχθήσαν εἰς βαθμοὺς πολιτισμοῦ ὑψηλοῦς, καὶ ὅμως οἱ ἀπόγονοι των μετέπεσαν εἰς κατωτάτην βαθμίδα βαρβαρότητος. Ποῦ εἶνε σημερον ὁ Ἀσσυριακὸς καὶ Χαλδαϊκὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς, ἀκόμη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς; Ἄν παρουσιάζει δὲ τοῦτο μόνον ἡ ἱστορία. Ἡ ἱστορία καὶ ἡ ψυχολογία τῶν ἀτόμων ἐμφανίζει καὶ ἄλλο τι καταπληκτικώτερον. Ἀτομον ἐξελιχθὲν εἰς βαθμὸν ὑψηλὸν ἠθικῆς προόδου καὶ ἐξευγενισμοῦ εἶνε ἐνδεχόμενον διὰ μίαν νὰ ὀλισθήσῃ ἀπὸ τοῦ ἠθικοῦ ὕψους του καὶ ἐξαχειούμενον νὰ καταπέσῃ εἰς ἄβυσσον κακουργίας καὶ οὐραρότητος. Ὅπως καὶ τὸνναντίον δύναται νὰ συμβῆ. Ἐπὶ πλέον ἡ ἱστορία διαπιστοῖ, ὅτι ἀρκεῖ πολλάκις μία δοῦξ ἀνθρώπων, εἰς καὶ μόνος οὐχὶ σπανίως ἰσχυρὸς χαοικτῆρ, νὰ συμπαρασύρῃ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ μάζας ὀλοκλήρους οὐχὶ μόνον ἀπαιδεύτου λαοῦ, ἀλλὰ καὶ διανοουμένον καὶ ἀρκούντως ἐξελιγμένων ἀνθρώπων.

Αὐτὰ ὅλα ὁ Ἐμερου Ρήβς τὰ παρατρέχει. Καὶ ὁ

ταν πρόκειται ν' αποδείξη τὴν χρεωκοπίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, συγγέων τὰ φαινόμενα τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως πρὸς τὰ τῆς φυσικῆς τοιαύτης, παρατηρεῖ, ὅτι ἢ εἰς γενικὴν κλίμακα ἐφαρμογὴ τῆς ὁμαδικῆς σφαγῆς εἰς ὀλόκληρον τὸν σημερινὸν κόσμον δὲν εἴμποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ὡς τὸ ἔργον ὀλίγων ἀθέων σαδιστῶν ἀνδρῶν τῆς Γεστάπο, ἀλλὰ ἑκατομύρια ἀνθρώπων ἐδολοφονήθησαν καὶ ἐληστεύθησαν καὶ ἐξετοπίσθησαν ἀπὸ χριστιανούς ἀπογόνους οἰκογενειῶν, ποὺ ἀνήκον ἐπὶ αἰῶνας εἰς τὴν Καθολικὴν, τὴν Ὀρθόδοξον καὶ τὴν Προτεσταντικὴν ἐκκλησίαν. Δηλαδή, ἀφοῦ οἱ πρόπαπποι μου καὶ οἱ πάπποι μου καὶ οἱ γονεῖς μου ἦσαν χριστιανοί—ἔστω γνήσιοι καὶ ἀφωσιωμένοι χριστιανοί—καὶ ἐγὼ ὁ ἐξ αὐτῶν καταγόμενος πρέπει ἀναγκαιῶς νὰ εἶμαι χριστιανὸς καὶ αἱ εὐθύναι τῶν πράξεών μου πρέπει νὰ φορτώωνται εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἄλλ' αὐτὸ μόνον ἢ φυσικὴ ἐξέλιξις εἴμπορεῖ νὰ το κάμῃ καὶ νὰ τὸ αἰτιολογήσῃ. Εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξέλιξιν δύναται ἐξ ἀγίου ἀνδρός νὰ γεννηθῇ ἀπογονὸς κακοῦργος ἢ διεσφαρμένους, καθὼς καὶ ἐκ διεσφαρμένους καὶ ἐκαύλους νὰ γεννηθῇ παρθενικὴ ἀγνότης ἀφθάρτου λεπτότητος. Δύναται ἀκόμη ἄτομον διανύσαν μακρὸν στάδιον τῆς ζωῆς του ἐν ἄκρῃ τιμότητι νὰ ἐξελιχθῇ εἰς γκάγκιστρο ἐπικίνδυνον, ὅπως καὶ εἰς γνάγκιστρο νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς εἰς ὑποδειγματικὸν πολίτην τῆς περισσώτερον εὐνομουμένης χώρας. Εἶνε δυνατόν εἰς μαθητῆς ἢ καὶ ἀπόφοιτος ἐκκλησιᾶς, σεμιναρίου νὰ εὐρεθῇ μετ' ὀλίγων ἐπὶ κεφαλῆς πολιτικοῦ συστήματος καὶ καθεστῶτος καθαρῶς ὑλιστικοῦ καὶ νὰ πρωτοστατῇ εἰς αἵματοχυσίας καὶ ὁμαδικὰς σφαγὰς πρὸς θεμελίωσιν καὶ στήριξιν τῆς νέας του ἰδεολογίας, νὰ διώκῃ δὲ ἀπηνῶς τὴν προτέραν του θρησκείαν, ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ὁποίας κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς του ἐξετράφη.

Ἄδικεῖ προφανῶς ὄχι μόνον τὸν Χριστιανισμόν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἑαυτὸν του ὁ Ρήβς, ὅταν, ὁμιλῶν περὶ τῶν ἀπανθρωπιῶν τῶν Ἰσπανῶν, τῶν Σέρβων, τῶν Κροατῶν, τῶν Ρώσων κ.λ.π., ζητῇ εὐθύναν ἀπὸ τὴν θρησκείαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκον οἱ γονεῖς τῶν κακούργων τούτων καὶ εἰς τὰς τάξεις τῶν πιστῶν τῆς ὁποίας ἐπὶ τινα χρόνον συγκατελέγησαν ἴσως καὶ οἱ κακούργοι αὐτοί. Διότι ὁ ἀμερικανὸς συγγραφεὺς παρουσιάζεται κλείων ἐρημητικῶς καὶ ἀπὸ σκοποῦ τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ μὴ ἴδῃ τί οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ ἀπετόλμησαν εἰς βάρος τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν λειτουργῶν του καὶ τῶν πιστῶν ὁπαδῶν του. Αἱ καταστροφαὶ καὶ τὸ κλείσιμον τόσων καῶν, ἢ ἀσεβῆς βεβήλωσις τῶν ἱερωτάτων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἢ ἀπάνθρωπος σφαγὴ καὶ τὰ τόσα μαρτύρια πολυαριθμῶν ἐπισκόπων καὶ ἱερέων, ὁ βασανιστικὸς θάνατος καὶ ἡ ἀτίμως ἄδυνάτων καλογοραίων καὶ ἀόπλων προβάτων τοῦ Χριστοῦ, ἢ συστηματοποιήσις τῆς ἀθεϊστικῆς προπαγάνδας καὶ ἢ διακαωφῆσις τῶν μυστηρίων καὶ αὐτοῦ τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, ἢ ἐξαφάνισις καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἱερῶν βιβλίων τῆς χριστ. λατρείας καὶ ἢ ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας τῆς Βίβλου, με ὀλίγας λέξεις ἢ

μανιώδης προσπάθεια ὅπως ἐξαφανισθῇ ὁ Χριστιανισμὸς καὶ πᾶν ἴχνος αὐτοῦ ὑπῆρξαν λοιπὸν ἔργον χριστιανῶν; Καὶ εὐθύνεται δι' ὅλα αὐτά, με τὰ ὁποία συνωδεύθησαν αἱ ἀπάνθρωποι σφαγαὶ καὶ ληστεῖαι, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Ρήβς φρικῶς, ὁ Χριστιανισμὸς;

Ὁ Ρήβς, κρίνων τὰ φαινόμενα τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐξελίξεως κατ' ἀναλογίας σημειούμενας εἰς τὰ φαινόμενα τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως, παρασύρεται εἰς σύγχυσιν, ἣτις ὀδηγεῖ αὐτὸν εἰς κολοσσιαίαν καὶ ἀσύγγνωστον ἀδικίαν. Καὶ ἐπειδὴ, τέλος πάντων, δεικνύει ἀρκετὴν εὐμένειαν διὰ τὴν Ἑβραϊκὴν διδασκαλίαν καὶ τὸν Ἰνδικὸν πολιτισμόν, θὰ τοῦ ὑπενθυμίσωμεν, ὅτι, ὡς, ἐμφαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν ἱστορίαν τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν Ἰνδῶν, ὄχι μόνον ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξέλιξιν λαῶν ὀλοκλήρων ἀκόμη δύναται νὰ ἐγκαθιδρουθῶν μονίμως ἀνέλπιστοι καὶ ἀπροσδόκητοι παλινδρομήσεις καὶ ἐκτροπαὶ ἐπ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἠθικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ πεδίου. Πόθεν προήλθεν ὁ Ἰνδουισμὸς με τὰς ἀπεχθεῖς ἐν πολλοῖς μορφάς του; Ἀπὸ τὴν ἀσυγκρίτως ἀνωτέραν αὐτοῦ μορφῆν θρησκείας τοῦ Βουδδισμού καὶ τοῦ Βεδδισμού. Καὶ τί διεδέχθη τὸ θεοκρατικὸν πολιτεύμα τοῦ Μωϋσέως καὶ τὴν ὑπέροχον διδασκαλίαν τῶν προφητῶν; Ἡ τυπολατρεία καὶ ἡ προσκόλλησις εἰς τὸ ἔστερημένον ἀνωτέρας πνοῆς γράμμα τοῦ νόμου καὶ εἰς τὰς ξένας πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παραδόσεις τῶν πρεσβυτέρων τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ κατὰ τοὺς μεταχμαλωσιακοὺς χρόνους.

Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Ἔσεται: Δ'. *Ἡ θρησκεία ξένη πρὸς τὰς μεθόδους βίας.*

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 1 ΚΑΙ 2 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ *

IV

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

1. *Ἱστορικὸν τῶν σχέσεων τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Κράτος καὶ τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν.*

Αἱ σχέσεις ἐκκλησίας καὶ πολιτείας κυμαίνονται μεταξὺ τοῦ πρὸς ταῦτισιν κατατείνοντος συστήματος τῆς ἐνώσεως ὑπὸ μορφὴν πολιτικοκρατίας ἢ ἱεροκρατίας καὶ τοῦ εἰς ὀλοσχερῇ καὶ ἀνεξαίρετον ἀπομόνωσιν ἑκατέρας ἀπολήγοντος συστήματος τοῦ χωρισμοῦ ἐκκλησίας καὶ πολιτείας.

Ποία εἶναι ἡ ἐμπρέπουσα εἰς τὸ πρόβλημα τῶν ἐν λόγω σχέσεων λύσις, δύναται νὰ προκύψῃ μόνον ἐκ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κόσμου ἐν ᾧ δρᾷ ἡ ἐκκλησία ἄφ' ἑνός, καὶ τοῦ κόσμου ἐν ᾧ δρᾷ ἡ πολιτεία ἄφ' ἑτέρου, ἐκ τοῦ καθορισμοῦ

*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 185.

1. Βλ. W. Kahl, σελ. 247, Χρ. Ἀνδροῦτσου, σελ. 3—57 καὶ Π. Πολίτσα, σελ. 20—22.

δηλαδή της ύφ' εκάστης ἐξ αὐτῶν διεκδικουμένης ἀρμοδιότητος.

Ἡ πολιτεία, ἡ ἐν λειτουργίᾳ συνένωσις δικαίου καὶ κοινωνίας¹, πρωτίστως καὶ πάντως ἀπαιτεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκδηλουσῶν τὴν θέλησιν αὐτῆς ἐπιταγῶν δικαίου. Αἱ πολιτεῖαι διακρίνονται κατὰ τὸ πολίτευμά των εἰς τὰς τιθεμένας ἢ δεχομένας ὄρια εἰς τὰς ἰδίας ἐπιταγὰς, δηλαδή τὰς ἐχούσας φιλελεύθερον πολίτευμα καὶ εἰς τὰς μὴδὲ δεχομένας μὴδὲ τιθεμένας περιορισμὸν τινα, δηλαδή τὰς ἐχούσας ἀπολυταρχικὸν ἢ ἄλλως δολοκληρωτικὸν πολίτευμα. Αἱ ἐπιταγαὶ τῆς φιλελευθέρου πολιτείας δὲν ἐκτείνονται τόσο, ὥστε νὰ ὑποτάσσουν αὐτὴν ταύτην τὴν συνείδησιν τοῦ ἐν τῇ πολιτείᾳ διαβιῶντος ἀτόμου.

Ἡ ἐκκλησία πρωτίστως ὀργανώνει τὴν ἐσωτερικὴν, τὴν ἠθικὴν παιδαγωγίαν τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖται εἰς τοῦτο μόνον. Ἀπαιτεῖ καὶ τὰ ἔργα νὰ συνεχίζονται, ὡς ἀβίαστος συνέπεια, τοῦ ἐσωτερικοῦ λόγου τὴν τάξιν.

Πρόδηλον εἶναι κατὰ συνέπειαν, ὅτι δὲν ἔχεται ἀληθείας ἢ ἐκ πρώτης μόνον ὄψεως ἀληθοφανῆς ρῆσις, ὅτι τῆς ἐκκλησίας ἢ δρᾶσις οὐδέποτε συναντᾶται μετὰ τὴν δρᾶσιν τῆς πολιτείας.

Καὶ ἡ μὲν δρᾶσις τῆς ἐκκλησίας εἶναι ἀναλλοίωτος, κατὰ τὸ ἴδιον αὐτῆς αἴτημα. Ἡ δρᾶσις τῆς πολιτείας ὅμως εἶναι μεταβλητὴ. Συνεχίζων τὴν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐξέλιξιν τῆς πολιτείας δύναται νὰ εἴπῃ τις ὅτι μέχρι σχεδὸν τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ φιλελευθερισμοῦ, ὁ κόσμος ὠθεῖτο πρὸς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερον περιορισμὸν τῆς δράσεως τῆς πολιτείας. Ἐκτοτε ὅμως ἤρχισε διαρκῶς ἐντονώτερον ἐκδηλουμένη ἢ ἀντίστροφος τάσις τῆς ἐπεκτάσεως τῆς δράσεως τῆς πολιτείας.

Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς φιλελευθέρου πολιτείας ὅμως, ὅση καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐπέκτασις τῆς δράσεως αὐτῆς, τὰ σημεῖα τῆς συναντήσεως τῆς δράσεως τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς δράσεως τῆς πολιτείας εἶναι ἀληθῶς ὀλίγα καὶ ἀσήμαντα.

Οὐδεὶς συνεπῶς ὑπῆρχε λόγος ἢ πολιτεία νὰ θέλῃ τὴν ἔνωσιν μετὰ τῆς ἐκκλησίας ἢ ἢ ἐκκλησία τὴν ἔνωσιν μετὰ τῆς πολιτείας. Προδήλως ἑκατέρω ἐπιζητοῦσα τοῦτο ἐπέδιωκε νὰ ἐκταθῇ πέραν τῶν εἰς ταύτην τεταγμένων ὁρίων. Πρὸς τί λοιπὸν ἢ καθ' οἷονδῆποτε ποσοστὸν ἀλληλεξάρτησις; Ὁ χωρισμὸς εἶναι τὸ σύστημα τὸ ἀρμόζον ἐφ' ὅσον ἢ πολιτεία εἶναι φιλελεύθερα. Προσεπικυροῦται δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἐνισχύσεως τῆς πρὸς χωρισμὸν τάσεως, ὅπου ἐπικρατοῦν ἰδέαι φιλελεύθεραι.

Πρὶν ἢ χωρῆσωμεν περαιτέρω, ἅς ἐξετάσωμεν ποῖα ὑπῆρξεν ἢ ἐν Ἑλλάδι ἰδιοτυπία τῶν σχέσεων ἐκκλησίας καὶ πολιτείας καὶ ποῖα ἢ αἰτία

1. Βλ. τὸν ὁρισμὸν τῆς πολιτείας ἐν Θ. Δ. Τ σ α τ σ ο υ, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ πολιτειακὸν δίκαιον, β' ἐκδ., 1939, σελ. 9 κ. ἑ.

τῆς. Διότι ἐνῶ πράγματι φιλελεύθεροι ἐκράτησαν ἀντιλήψεις ἀπὸ τὸ 1844 μέχρι τοῦ 1936, ἐπὶ δολοκληρον αἰῶνα σχεδόν, αἱ σχέσεις ἐκκλησίας καὶ πολιτείας διείποντο παρ' ἡμῖν ἀπὸ τάσεις διαφόρους ἐκείνων, αἵτινες ἤρμοζον εἰς τὸ πνεῦμα τῶν διαδεχθέντων ἄλληλα πολιτευμάτων.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν κατάλωσιν τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας ἢ ἐκκλησία ἡμῶν ἀπέμεινεν ἢ μόνη τοῦ ἔθνους ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ ἐξουσία.

Διαρκούσης τῆς δουλείας ἐσφυρηλάτησεν ἢ Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τοὺς μεγάλους ἐκείνους ἱστορικοὺς δεσμούς, οἵτινες συνδέουν αὐτὴν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν, δεσμούς οἵτινες ἀπέβησαν ἱερώτεροι ἔτι διὰ τῆς συμμετοχῆς τῆς ἐκκλησίας εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀπελευθερώσεως. Διαρκούντος δὲ τοῦ ἀγῶνος ἀπηγορεύθη ἢ χειροτονία ἀρχιερέων καὶ εἰς τὰς χηρεύουσας ἐπισκοπὰς ἀπεστέλλοντο τοποτηρηταί. Ἐπίσκοποι καὶ τοποτηρηταὶ χηρεύουσῶν ἐπισκοπῶν ἀπέφευγον ἔνεκα τῆς συμμετοχῆς τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐπανάστασιν ἀπαιρητῆτως τὴν μετὰ τῶν Πατριαρχείων ἐπικοινωνίαν, ἵνα μὴ δυσχεραίνου ἔτι μᾶλλον τὴν ἤδη ἐπαρκῶς δυσχερῆ θέσιν τοῦ Πατριάρχου.

Ἡ ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνικὴ Συνέλευσις (θέσισμα Βουλευτικοῦ 4 Μαρτίου 1824) ἔλαβε πρόνοιαν διὰ τὴν σύγκλησιν «συνελεύσεως ἀρχιερέων» πρὸς ἐξέτασιν τῶν χρεῶν καὶ δικαιωμάτων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἑλλάδι ἱεραρχίας». Ἀλλ' ἢ «συνέλευσις» αὕτη οὐδέποτε συνεκροτήθη.

Τῷ 1826 συνεστήθη ἐπιτροπὴ ἀρχιερέων πρὸς ἐπιστάσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Τῷ 1827 ἢ ἐν Ἐρμιόνη Συνέλευσις, ἀπαντῶσα εἰς διαμαρτυρίας πέντε ἀρχιερέων Κορίνθου, Ἀνδρούσης, Τριπόλεως, Ρέοντος καὶ (Πραστοῦ, Βρεσθῆνης) ἀνέθεσεν εἰς αὐτοὺς τὴν σύνταξιν ἐκκλησιαστικοῦ κανονισμοῦ. Κατὰ τὸ σχέδιον τῶν πέντε ἀρχιερέων συνιστᾶτο «Ἐπιτροπὴ Ἐκκλησιαστικὴ», ὡς ἐπιτροπεύουσα τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἣτις ἀνεγνωρίζετο ὡς «Κεφαλὴ καὶ Κοινὴ Μήτηρ», ὁ δὲ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀνεγνωρίζετο ὡς «Κυριάρχης». Τὸ σχέδιον τοῦτο ἀπεδέχθη ἢ ἐν Ἐρμιόνη Συνέλευσις. Ἀλλ' ἐπισυμβάσης τῆς ἐκλογῆς τοῦ Κυβερνήτου δὲν ἐφῆρμόθη.

Ἡ Καποδίστριας (ψήφισμα ὑπ' ἀριθ. 15 τῆς 23 Ἰανουαρίου 1828, Γεν. Ἐφ. φυλ. 6) συνέστησε πενταμελῆ ἐπιτροπὴν ἐξ ἀρχιερέων (Αἰγίνης, Ἀνδρούσης, Τριπόλεως, Δαμαλῶν, Ταλαντίου) πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας. Φαίνεται δὲ ὅτι ἀπέληγεν εἰς τὸ συμπέρασμα νὰ μὴ καταστήσῃ τελείως ἀνεξάρτητον τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἐλευθέρου κράτους ἀπὸ τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν καὶ πάντως ἢ θέλησεν ἢ δοθησομένη λύσις νὰ προέλθῃ ἐκ τῶν Πατριαρχείων (Βλ. ἔγγρ. Κυβερν. ὑπ' ἀριθ. 13222 τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1830).

Μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Κυβερνήτου καὶ

τήν ἔλευσιν τοῦ Ὄθωνος ἢ Ἀντιβασιλεία ἐδέχθη τὰς ἀπόψεις τοῦ Θεοκλήτου Φαρμακίδου, ὑποστηριζομένης ἀπὸ τὸν Νεόφυτον Βάμβαν καὶ τὸν Ε. Οὐλερίχον, καθ' ἃς ἡ αὐτονομία τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους συνεπάγεται καὶ ἐκκλησιαστικὴν αὐτονομίαν.

Εὐνόητος εἶναι ἡ στάσις τῆς ἀντιβασιλείας ἐν προκειμένῳ. Ἐν Ἑλλάδι ἐπεκράτει μεγίστη πολιτικὴ ἀταξία. Ὁ Μάουρερ, ἐμπεποτισμένος μοναρχικὰς ἰδέας, διέβλεπεν ὡς μόνην ἀσφαλῆ θεμελίωσιν τοῦ πολιτικοῦ βίου τὴν κατοχύρωσιν τῆς μοναρχικῆς ἐξουσίας, ἀποκλειομένης πάσης ἄλλης. Ἐκκλησία ἐξαρτημένη ἀπὸ τὸν Οἰκουμένικόν Πατριάρχην ἐφαίνετο μειοῦσα τὴν ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως καὶ πάντως καταλύουσα τὴν μοναδικότητά της. Δύο σκέψεις εἶναι πιθανόν νὰ ἐνίσχυσον τὴν τοιαύτην κατὰ βάσιν ἀντίληψιν τοῦ Μάουρερ. Ἡ μία ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς τελείως ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως ὅτι ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἐνδέχεται νὰ διεκδικήσῃ πολιτικὴν ἐξουσίαν, ὅπως περίπου καὶ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία. Ἡ ἄλλη ἐστηρίζετο εἰς τὸ ὑπεριτιμηθὲν γεγονός ὅτι ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἐνδεχόμενον ἦτο νὰ ὑφίστατο τὸν ἐπιρρασμόν ἢ καὶ τὸν πειθαναγκασμόν τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, ὡς ἔχουσα τὴν ἔδραν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐχθρᾶς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Συντέλεσε δὲ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας λήψιν τῶν ἀποφάσεων, αἵτινες ἐξεδηλώθησαν διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 23 Ἰουλίου 1833 καὶ ἡ ἰσχυρὰ προσωπικότης τοῦ Θεοκλήτου Φαρμακίδου, εὐκόλως ἐρχομένου εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Μάουρερ, ὡς ἐκ τῆς ἐξόχου γερμανομαθείας του.

(Συνεχίζεται)

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ Ο. Δ. Ε. Π.

Εἰς ἔγγραφον τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ (ἀριθ. 46805 τῆς 18)347), δ' οὗ Ὁργανισμὸς Διοικήσεως Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας (ΟΔΕΠ) παρακαλεῖται νὰ ἀνακοινώσῃ τὰς μέχρι τοῦδε ἐνεργείας του καὶ τὰ πρὸς τὴν ἐξυγιάνσιν τῶν οικονομικῶν του ληφθέντα μέτρα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐπιβαλλομένης διακοπῆς τῆς ἀπὸ τῆς περιόδου τῆς Κατοχῆς οικονομικῆς αὐτοῦ ἐνίσχυσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, διεβιβάσθη ἡ ἀκόλουθος ἀπάντησις :

Ἀριθ. 976/780 Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1947

Πρὸς τὴν Γεν. Δ/σιν Δημοσίου Λογιστικοῦ
Δ/σιν Νομικῶν Προσώπων

Ἀπαντῶντες εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 463005 ἐ. ἔ. ἔγγραφον ὑμῶν, κρίνομεν σκόπιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τὰ κατωτέρω στοιχεῖα, ἵνα μετ' ἀντικειμενικὴν ἐκτίμησιν τούτων, μορφώσῃτε ἀκριβῆ ἀντίληψιν καὶ γνώμην περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἡμετέρου Ὁργανισμοῦ, τῆς οικονομικῆς καταστάσεώς του καὶ τῶν δυνατοτήτων μεταπολεμικῆς ἀνασυγκροτήσεως αὐτοῦ.

Ὅταν τὸν Ἰούλιον τοῦ 1930 κατηργεῖτο τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον καὶ ἀνελάμβανεν ὁ

Ο.Δ.Ε.Π. τὴν συνέχισιν τῆς διαχειρίσεως μιᾶς περιουσίας μετ' ἑλλείμματα ὑπερβαίνοντα τὰ 16 ἑκατομ. δραχμῶν καὶ μετ' καθυστέρησιν καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν ἐπὶ δεκατετράμηνον, τὰ τακτικὰ ἔσοδα τοῦ συνόλου τῆς Μοναστηριακῆς Περιουσίας δὲν ὑπερέβαινον τὰ 3 ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐναντι ταχτικῶν δαπανῶν ἀνερχομένων τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς 12 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Μολονότι δὲ στερηθεὶς ὁ ΟΔΕΠ τοῦ μεγαλειτέρου, προσοδοφοροτέρου καὶ ἀξιοτέρου τμήματος τῆς Μοναστηριακῆς Περιουσίας (τῶν 2/3 περιόπου ταύτης), ὅπερ διὰ τοῦ διαχωρισμοῦ ἀφέθη εἰς τὰς Μονὰς ὡς διατηρητέα περιουσία τούτων, ἐν τούτοις κατώρθωσεν ἐντὸς τῆς πρώτης πενταετίας, διὰ τῆς ἐντατικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ 1/3 μόνον τῆς διαχειριζομένης ὑπὸ τοῦ καταργηθέντος Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου κτηματικῆς Περιουσίας, νὰ αὐξήσῃ εἰς τοιοῦτον σημεῖον τὰ τακτικὰ ἔσοδα αὐτοῦ, ὥστε καὶ τὰ τακτικὰ ἔσοδά του νὰ ἰσοσκελίσῃ καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ Γ.Ε. Ταμείου νὰ ἐξοφλήσῃ καὶ νὰ πληρώσῃ καθυστερούμενα δάνεια τῶν Μονῶν ὑπερβαίνοντα τὰ δύο καὶ ἡμισυ ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἡ δευτέρα πενταετία (1935—1940), μολονότι κατ' αὐτὴν ἐμεσολάβησεν ὁ Νόμος 677/1937 «περὶ ἀγροτικῶν χρεῶν», ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου ἐξημώθη ὁ Ὁργανισμὸς 3 ἑκατομ. περίπου προπολεμικῶν δραχμῶν, ἐν τούτοις παρουσιάζει τὸν Ο.Δ.Ε.Π. ὄχι μόνον δημιουργοῦντα περισσεύματα ἐκ τῆς διαχειρίσεώς του (πλεονάσματα κατὰ τὸ ἔτος 1940: 18 ἑκατομ. δραχμῶν), ἀλλὰ καὶ ἐπικουροῦντα τὸ Κράτος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν κοινωνικῶν σκοπῶν (Δάνεια: α') 80.000.000 δραχ. διὰ τὴν ἀνάγεσιν Σχολικῶν κτιρίων, β') 3.000.000 δραχ. διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγάλου Σπηλαίου.)

Συμπέρασμα : Τὰ ἀποτελέσματα τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ καὶ ἡ δρᾶσις αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν κατέδειξαν κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν χρησιμότητα τῆς ἰδρύσεώς του καὶ τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἐπάρεθειάν του νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς δαπάνας τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐδρασίωσῃ ἐπὶ σταθερῶν βάσεων τὴν οικονομικὴν ὑπόστασιν της, ἀπαλλάξασα οὕτω τὴν Πολιτεῖαν σοβαρῶν οικονομικῶν βαρῶν.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν περίοδον, μολονότι ἡ Ἑλλὰς εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῶν Στρατευμάτων Κατοχῆς, ἐν τούτοις ὁ Ο.Δ.Ε.Π. ἐξηκολούθησεν ἐκπληρῶν εἰς τὸ ἀκέραιον τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1943 καὶ μόνον κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς Κατοχῆς ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Κράτος καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσίν του.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὁ Ὁργανισμὸς ἀντιμετώπισε τὴν κρισιμωτέραν περίοδον τῆς ζωῆς του :

Τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, ἐκ μετρητῶν, ἐθνικῶν χρεωγράφων καὶ ἐνυποθήκων δανείων — μεταξὺ τῶν ὁποίων 150.000.000 δραχμῶν πρὸς αὐτὰ τοῦτο τὸ Κράτος — ἐξηνεμίσθησαν διὰ τοῦ Νόμου 18/1944 «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως». Ἡ κτηματικὴ

περιουσία του ούσιαστικῶς εἶχεν ἐκφύγει τῶν χειρῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ διανεμηθεῖσα ὑπὸ ἐκνόμενους Ὄργανώσεων εἰς διαφόρους ἐπιτηδείους.

Καὶ ὅμως εἰς τὴν κτηματικὴν ταύτην περιουσίαν καὶ μόνον θὰ ἔπρεπε νὰ στηριχθῇ ὁ Ὄργανισμὸς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀναγέννησίν του ἐκ τῆς τέφρας.

Ἐλέχθη ὅτι ὁ Ο.Δ.Ε.Π., κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλους Ὄργανισμούς, δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι νὰ ἀνασυγκροτηθῇ μεταπολεμικῶς καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν του ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πόρων.

Ἀλλὰ ὁ ΟΔΕΠ δὲν πορίζεται τὰ εἰσοδήματά του οὔτε ἐκ φορολογιῶν, οὔτε ἐκ κρατήσεων ἢ ὑποχρεωτικῶν εἰσφορῶν, ὥστε ἐκ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν τούτων εἰσόδων νὰ ἐπιτύχῃ αὐτομάτως τὴν ἀνασυγκρότησίν του, ὡς συνέβη μὲ ἄλλους Ὄργανισμούς.

Μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν κεφαλαίων του, ἢ ἐκ τῶν ὁποίων πρόσοδος ἀνῆρχετο εἰς 25.000.000 περίπου προπολεμικῶν δραχμῶν, τὰ ἔσοδα τοῦ Ὄργανισμοῦ περιορίζοντο εἰς τὰ μισθώματα τῆς κτηματικῆς του περιουσίας. Ἄν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κτηματικὴ περιουσία τοῦ Ὄργανισμοῦ ἀποτελεῖται ἐξ 8.000 περίπου κτημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐγκατεσπαρμένα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἐπικρατήσασα μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ συνεχιζομένη εἰσέτι ἐκρυθμὸς κατάστασις εἰς τὴν ὑπαιθρον, ἢ παντελῆς ἀνυπαρξία ὑπαλλήλων τοῦ ΟΔΕΠ εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὸ γεγονός ὅτι, λόγῳ τῆς ἐπικρατούσης καταστάσεως, ὁ Ο.Δ.Ε.Π. δὲν κατώρθωσεν κἄν νὰ ἔλθῃ εἰσέτι εἰς ἐπαφὴν πρὸς πλεῖστα τμήματα τῆς Ἐπικρατείας καὶ νὰ παραλάβῃ ὑπὸ τὴν διαχείρισίν του τὴν κτηματικὴν του περιουσίαν, ὅτι ἐνῶ μεταπολεμικῶς αἱ δαπάναι τοῦ Ὄργανισμοῦ ἀναπροσημῶθησαν καὶ ἠδέχθησαν τεραστίως, ἐν τούτοις τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ ἐκ μισθωμάτων παρέρμειναν εἰς δυσανάλογος χαμηλὰ ἐπίπεδα λόγῳ τῶν ἐνοικιοστασιῶν (ἀστικῶν καὶ λειβαδιῶν) καὶ τῶν συνεχιζομένων ἐν πολλοῖς παλαιῶν μισθώσεων μὲ προπολεμικά μισθώματα, θὰ κατανοηθῇ ἀπολύτως ὅτι ἡ ἀνασυγκρότησις τοῦ Ὄργανισμοῦ δὲν εἶναι οὔτε εὐχερῆς οὔτε δυνατὴ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

Παρὰ ταῦτα ἐξ ἀντιπαραβολῆς τῶν ποσῶν τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν, διαπιστοῦται μία σταθερῶς προϊοῦσα βελτίωσις εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ Ὄργανισμοῦ. Οὕτω, ἐνῶ κατὰ τὴν χρῆσιν 1944-45 ἐκαλύφθη ποσοστὸν δαπανῶν 4, 25, κατὰ τὴν ἐπομένην χρῆσιν 1945-46 τὸ ποσοστὸν τοῦτο ἀνῆλθεν εἰς 23,06, διὰ νὰ φθάσῃ κατὰ τὴν λήξαν τοιαύτην εἰς 28,28.

Κατὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν μολονότι προϋπολογίζομεν ὅτι τὰ ἔσοδα θὰ καλύψουν τὰ 35% τῶν δαπανῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ, ἐν τούτοις εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι τὸ ποσοστὸν τοῦτο θὰ πλησιάσῃ, ἐὰν δὲν ὑπερβῇ, τὸ ἡμῶν τῶν δαπανῶν.

Ἡ τριακτὴ ὅμως βελτίωσις, συντελουμένη μὲ οἷον λόγῳ τῆς καταστάσεως συντελεῖται ρυθμῶν, δὲν ἐνθουσιάζει οὔτε ἡμᾶς.

Τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ Ὄργανισμοῦ ἐπὶ βεβαίων καὶ ἀσφαλῶν βάσεων διαβλέπομεν μόνον εἰς τὴν ἀξιοποίησιν Κεντρικῶν ἀκινήτων ἡμῶν ἐν Ἀθήναις, εἰς

τὴν ἀξιοποίησιν τῆς Βουλιαγμένης, τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ τῆς Πάρνηθος καὶ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. μεγάλων ἀγροτικῶν κτημάτων του.

Ὁ Ο.Δ.Ε.Π. κέκτηται ἀκίνητον περιουσίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰ 600.000.000 προπολεμικῶν δραχμῶν καὶ θὰ ἰδύνατο διὰ τῆς ἀμέσου ἐκποιήσεως ἀπροσόδων ἰδία, κινδυνευόντων καὶ ἀπομακρυσμένων κτημάτων (εἰς τὴν περιφέρειαν Ἰωαννίνων μόνον ὑπάρχουσι 2.288 τοιαῦτα κτήματα) νὰ πορισθῇ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας του κεφάλαια.

Ὡς ἀντιλαμβάνεσθε ὅμως καὶ Ὑμεῖς, λόγῳ τῆς ἐκρυθμῶν καταστάσεως καὶ τῶν κρατουσῶν ἐν γένει συνθηκῶν, ἡ λύσις αὕτη δὲν εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐφικτή.

Ἐχομεν σοβαρὰς προτάσεις ξένων καὶ ἡμετέρων οικονομικῶν ὁμίλων διὰ τὴν ἀξιοποίησιν ἀκινήτων μας εἰς Ἀθήνας, Βουλιαγμένην, Ἁγιον Ἀνδρέαν καὶ ἄλλαχοῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην διατάζομεν νὰ προσανατολισθῶμεν, ἵνα μὴ στερῶμεν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ συνόλου τῶν εἰσοδημάτων τῆς περιουσίας της, καρπούμενοι ταῦτα μετὰ τρίτων.

Ἐσχάτως προσέβημεν εἰς τὴν ἐκποίησιν ἐκτάσεως εἰς Πέραμα Πειραιῶς, ἥτις διέτρεχεν ἄμεσον τὸν κίνδυνον τῆς καταπατήσεως, τὸ προϊόν δὲ τῆς κινεμένης ἐκποιήσεως ἐκ 550.000.000. δρχ. περίπου πρόκειται νὰ διαθέσωμεν διὰ τὴν ἀνέγερσιν νέου κτιρίου ὑδροθεραπευτηρίου ἐν Βουλιαγμένην, προκηρῦξαντες ἤδη τοὺς σχετικοὺς μειοδοτικοὺς διαγωνισμοὺς. Διὰ τῆς τοιαύτης ἀνεγέρσεως προσδοκῶμεν τὸν τριπλασιασμὸν τῶν ἐκ τῶν λουτρῶν Βουλιαγμένης ἐσόδων μας.

Προεκηρῦξαμεν καὶ ἐνεργοῦμεν κατ' αὐτὰς δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἐτέρας ἐκτάσεως ἐν Περάματι Πειραιῶς, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ταύτης προϊόν θέλομεν ὡσαύτως διαθέσει διὰ τὴν ἀξιοποίησιν ἐτέρων ἀκινήτων, ἐπαυξάνοντες οὕτω σημαντικῶς τὰς προσόδους μας.

Μᾶς ἐξητήθη ἡ πώλησις οἰκοπέδου μας ἐπὶ τῆς Πλατείας Ῥηγίλλης ἐκ 2.500 τ. πήχεων περίπου, διὰ τὴν ἀνέγερσιν Μεγάρου τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας, οὐτινος ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰ 15.000.000 προπολεμικῶν δραχμῶν. Καὶ τῆς πωλήσεως ταύτης τὸ προϊόν μετὰ τοῦ προϊόντος ἐτέρων πραγματοποιουμένων ἐν τῷ μεταξύ πωλήσεων, θέλομεν διαθέσει διὰ τὴν ἀξιοποίησιν Κεντρικοῦ ἀκινήτου μας ἐν Ἀθήναις, ὑπολογίζοντες, λόγῳ τῆς ὑπαρχούσης κρίσεως στέγης, εἰς τὴν βεβαίαν καὶ ἐκ τῶν προτέρων ἀσφαλῆ πραγματοποίησιν προσόδων ἱκανῶν νὰ προσεγγίσωσι μετὰ τῶν λοιπῶν ἐσόδων τοῦ Ὄργανισμοῦ τὸ σκέλος τῶν ἐξόδων μας.

Αὕτη ἐν γενικαῖς γραμμαῖς εἶναι ἡ οικονομικὴ κατάσταση τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. καὶ ἡ προοπτικὴ του διὰ τὸ ἀμέσως προσεχὲς μέλλον, μὴ ἀφήνοσα οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ ἐπιβίωσις του, μετὰ τὴν πολεμικὴν λαίλαπα, ἡ ἀνασυγκρότησις καὶ ἡ ἐπάνοδος του εἰς τὴν παλαιάν του ἀκμὴν δὲν πρόκειται νὰ βραδύνη ἐπὶ πολὺ, οὔτε ἐπὶ πολὺ πρόκειται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ

Κράτος, διὰ δανειακῶν ἄλλως * ἐνισχύσεων, μολονότι καὶ τοῦτο θὰ ἐπεβάλλετο καὶ δὴ οὐχὶ ἐκ μέρους μας, διότι ἡ Ἐκκλησία οὐχὶ ἀπαξ ἦλθε διὰ τῆς παρουσίας της συνεικόνου τοῦ Κράτους εἰς παντοίας περιπτώσεις καὶ οὐχὶ ἀπαξ ἀπώλεσεν ὑπαιτιότητα τοῦ Κράτους ρευστὰ κεφάλαια καὶ παρουσίαν πολλαπλασίαν ἐκείνης, τὴν ὅποιαν, δίκην ψυχίων, διατηρεῖ σήμεραν.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἐφ' οὗ ὁ Ο.Δ.Ε.Π. στηρίζει τὴν ἠθικὴν βάσιν τοῦ προκύψαντος ζητήματος, ὑπομνηστικῶς ὅτι, ὅταν κατὰ τὸ ἔτος 1833 διελύθησαν αἱ περισσότεροι τῶν τότε ὑφισταμένων Μονῶν, ἡ παρουσία τούτων περιήλθεν εἰς τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβεν ὠρισμένας ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ὁμως δὲν ἐξεπλήρωσεν.

Ἀπὸ τοῦ 1917 καὶ ἐντεῦθεν ἀπηλλοτριώθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων Μοναστηριακαὶ γαῖαι ἀξίας ἄνω τῶν 1.000.000.000 προπολεμικῶν δραχμῶν, ἐναντι δὲ τῆς τοιαύτης τούτων ἀξίας κατεβλήθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀποζημιώσεις εἰς ὁμολογίας δανείων ἀπαλλοτριώσεως ὀνομαστικῆς ἀξίας δραχ. 40.000.000, αἱ ὁποῖαι καὶ αὐταὶ ἐξηνεμίσθησαν διὰ τοῦ Νόμου 18/1944.

Ἀντιπαροχόμενοι τὰς ἀπαλλοτριώσεις ἀστικῶν κτημάτων διὰ τὴν ἀποκατάστασιν γηγενῶν καὶ προσφύγων, διὰ τὰς ὁποίας οὐδεμία σχεδὸν ἀποζημιώσεις κατεβλήθη, τὰς παραχωρήσεις, ἀντι εὐτελεστάτων τιμημάτων, ἀστικῶν ἀκινήτων διὰ φιλανθρωπικούς σκοπούς, καὶ τὸ γεγονός ὅτι αἱ περισσότεροι πλατεῖαι καὶ ἀλυσῖαι τῶν Ἀθηνῶν ἀξίας ἑκατομμυρίων ὁλοκλήρων προπολεμικῶν δραχμῶν, διεμορφώθησαν εἰς βάρος τῆς Μοναστηριακῆς Περιουσίας, ἄνευ καταβολῆς οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ σημειώσωμεν ἐναυθὰ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1939 ὁ Ο.Δ.Ε.Π. ὑπεχρεώθη νὰ ὑπογράψῃ σύμβασιν καὶ νὰ ἐκχωρήσῃ εἰς τὸ Κράτος τὴν οἰκοπεδικὴν ἔκτασιν τῶν Στρατιωτικῶν Παρατηρημάτων ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 200.000 περίπου καὶ ἀξίας 300.000.000 καὶ πλεον προπολεμικῶν δραχμῶν, ἀντὶ τῆς συμβατικῆς τιμῆς τῶν 63.000.000 προπολεμικῶν δραχμῶν, ἐναντι τῶν ὁποίων οὐδὲ δραχμὴν μέχρι τοῦδε εἰσέπραξεν ὁ Ο.Δ.Ε.Π., ἐνῶ τὸ Κράτος κατέστη πλουσιώτερον.

Ἄς προστεθῇ εἰς τὰ ἀνωτέρω τὸ δάνειον τῶν 80.000.000 προπολεμικῶν δραχμῶν πρὸς τὸ Κράτος διὰ τὴν ἀνάγεσιν Σχολικῶν κτιρίων, τὸ δάνειον τῶν 3.000.000 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Ἱ. Μονῆς Μεγάλου Σπηλαίου, ὡς κατακλείς πάντων ἡ ἐκμηδένισις ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω δανείων καὶ τῆς λοιπῆς εἰς ρευστὰ κεφάλαια κλπ. παρουσίας τοῦ Ὄργανισμοῦ κατόπιν τοῦ Νόμου 18)1944 καὶ συμπληροῦται πλήρως ἡ εἰκὼν τῆς οἰκονομικῆς καταστροφῆς τῆς Ἐκκλησίας ὑπαιτιότητα τοῦ Κράτους.

Κατόπιν ὅλων τούτων, νομίζομεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἐπαυτῇ τὴν δανειακὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Κράτους.

Μετὰ πλείστης τιμῆς

Ὁ Γενικός Διευθυντής
ΝΙΚ. ΚΟΤΣΕΡΩΝΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος.

Τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλον τὸ κύριον ἄρθρον, γραφὴν ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸν Ἀρειὸν Πάγον, δεικαιολογημένως ἠσχολήθη περὶ μόνην τὴν προσωπικότητα τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποῖου οἱ κατὰ πάντα δεισιδαιμονέστεροι ἀθηναῖοι ἤκουσαν τὴν «καινὴν διδαχὴν» ὡς ξένων μὲν δαιμονίων καταγγελίαν, ἀναβρούσαν ὁμως ἐκ μνημεῖον πάλιν ἑλληνικοῦ, ὁποῖος ὁ «Ἄγνωστω Θεῷ» καθιερωμένος βωμός. Σὺν τῷ Παύλῳ ὁμως ἰσοτίμως ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸν ἀπόστολον Πέτρον αὐθημερόν, ἐξ ἀμφοτέρων ἰδίαν ἀπαρίσασα ἀποστολικὴν ἐνωρίδα, προέχουσαν ἐν τῇ ἀποστολικῇ παρατάξει διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς πίστεως, τοῦ θάρρους καὶ τῆς ὁρμῆς, μεθ' ὧν ἀπεδύθησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Πέτρος, πρῶτος κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ἀπέβη τῆς μαθητικῆς περὶ τὸν Χριστὸν ὁμάδος τὸ πρῶτον καὶ κύριον στέλεχος, τὸσον δὲ ἀνεδέχθη ὁ ἀντιπροσωπευτικώτερος τῶν λοιπῶν μαθητῶν, ὥστε, ἂν ἔλειπεν, ὀλίγιστα θὰ ἐγνωρίζομεν περὶ τῶν στοχασμῶν, τῶν ἐλπίδων, τῶν δυσκολιῶν καὶ αὐτῶν τῶν προλήψεων καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τοῦ ἀποστολικοῦ ὁμίλου. Ὁ ἑσωτερικὸς τῶν κόσμος μᾶς παρουσιάζεται ἀνάγλυφος μόνον χάρις εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις τοῦ Πέτρον. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Πέτρον κυρίως βλέπομεν τὸ εἶδος τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἐξέλεξεν ὁ Κύριος ὡς στενοὺς φίλους του καὶ ὡς ὄργανα πραγματώσεως τῶν σκοπῶν του. Ὑπῆρξε τῆς ἀποστολικῆς ὁμάδος ὁ γνησιώτερος τύπος πρῶτος τῶν ἀποστόλων εἰς λόγον, εἰς ἀφοσίωσιν, εἰς δραστηριότητα, πρῶτος κατὰ τὸ αὐθόρμητον, τὴν φυσικότητα, τὴν εὐκρίνειαν, τὴν σφοδρότητα, τὴν ἰκανότητα, πρῶτος εἰς ὁμολογίαν τῆς θεότητος τοῦ Χριστοῦ. Δὲν ἔγραψεν Εὐαγγέλιον, τὸν εὐρίσκομεν ὁμως δλόκληρον καθ' ὅλην τὴν γνησιότητα τοῦ χαρακτικῆς του εἰς τὸ Εὐαγγέλιον Μάρκου. Εἶναι τὸσον ζωντανὸς ὁ Πέτρος εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ «ἐρμηνευτοῦ» του, ὥστε νὰ τὸν βλέπωμεν ὁμιλοῦντα ἀπ' εὐθείας εἰς αὐτὴν τῆς γραφίδος του τὴν ἀκίδα. Δι' αὐτὸ, ἐνῶ ὁ Ματθαῖος, δι' ὧν γράφει, ἀκούει τὸν Ἰησοῦν, ὁ Μάρκος τὸν βλέπει, ὡς διαθέτων τοῦ Πέτρον τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἂν ἀπὸ τὸν πρῶτον μανθάνομεν τί ἔλεγεν ὁ Χριστός, ὁ Μάρκος-Πέτρος μᾶς πληροφοροῦει κυρίως τὸ τί ἐποίησε. Πόσα καὶ πῶς λέγει ἐκεῖνο τὸ ἐκφραστικώτατον «εὐθέως» τοῦ Μάρκου, ποὺ χρησιμοποιοῦει τεσσαρακοντάκις εἰς τὰς πράξεις τοῦ Ἰησοῦ, ἀδιάσειστον τεκμήριον αὐτοψίας ἀμέσου! Εἰς αὐτὸ τὸ «εὐθέως» εἶνε παρὼν ὁ Πέτρος δλόκληρος, μετ' ἀπληστον τῶν ὀφθαλμῶν του τὴν ἐνατένισιν, Ἔσχε καὶ τὰς καθαρῶς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐμπιστος τοῦ Χριστοῦ μαθητῆς: τοὺς δισταγμούς, τοὺς νυσταγμούς, τὴν ἐπιπολαιότητα αὐτῆν, τέλος, τὴν ἄρνησιν τοῦ Διδασκάλου του καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν. Μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ὁμως τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν Ἀνάληψιν, ἡ τέως ἀστάθια καὶ ρευστοτῆς ἔγειναν «πέτρα», τὸ θάρρος καὶ ἡ ὁρμὴ τὸν ἔλαβον νέον μόνιμον τόνον, ἔγειναν ἀκράδαντος πίστεως καὶ ἀφοσίωσης,

διότι δ,τι τέως ἐνέβλεπεν ἐν τῷ Χριστῷ ἀπέκτησε βάσιν ἀδαμαντίνην, ἀφοῦ καὶ ἰδίας τοῦ ἀνασιάντου ἐμφανίσεως ἠξιώθη. Ἐντεῦθεν μετὰ τὴν Ἀνάληψιν ἐμφανίζεται τῆς πρώτης Ἐκκλησίας ἡγέτης, πρώτος εὐσηγηθεὶς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ Ἰούδα, πρώτος δ' «ἐλήθη τὴν φωνήν» καὶ «ἀπεφθέγγετο» τὸ πρῶτον πρὸς τοῦ ἀνασιάντου Χριστοῦ ἀποστολικὸν κήρυγμα, χάρις εἰς τὸ ὁποῖον ἀπετελέσθη ἡ πρώτη τῶν Ἱεροσολύμων χριστιανικῆ κοινότης, καὶ ἐφεξῆς δὲ πρωτοστατεῖ μετ' ἐθνουσιώδους δραστηριότητος εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου. Συγκορυφαῖος λοιπὸν τῷ Παύλῳ δ Πέτρος.

Ἐκκλησία Κύπρου.

Διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πάφου ὡς Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου συνετελέσθη ἡ λύσις τοῦ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον καταπονθήσαντος τὴν νῆσον ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος, μέλλουσα νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐπιβαλλομένην συγκρότησιν τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας καθ' ὃν τρόπον ἐπιβάλλουσιν αἱ τε ἰοπικαὶ καὶ αἱ τῆς καθ' ὅλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας σύγχρονοι ἀνάγκαι. Ὁ Μακαριώτατος Ἀμόνιος, διοικήσας ἐθναρχικῶς ἐπὶ μακρὴν τὴν Ἐκκλησίαν Κύπρου ὡς Τοποτηρητῆς ἔνεκα τῶν γνωστῶν περιστάσεων, ἀπεκόμισε τόσον πλουσίαν τὴν πείραν τῶν ἀπασχολούντων τὴν μεγαλόνησον ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν προβλημάτων, ὥστε νὰ δύναται νὰ λεχθῆ μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι καὶ διὰ τῆς ψήφου κλήρου καὶ λαοῦ ταχθεὶς κανονικῶς Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, θὰ ἀναδειχθῆ δεξιὸς τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου οὐλοκοτρόφος.

Κωνσταντῖνος Παπαδημητρίου (†)

Ὁ ἐκκλησιαστικὸς μουσικὸς κόσμος βαθεῖαν ἠσθάνθη θλίψιν ἐπὶ τῇ ἀώρῳ τελευτῇ τοῦ διαπρεποῦς μουσικοδιδασκάλου Κωνσταντίνου Παπαδημητρίου. Τὰς πρώτας τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς βάσεις λαβῶν ὁ ἀείμνηστος ἐν Ἱεροσολύμοις ὡς μαθητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ ἐκ τῶν ἀρίστων, ταῦτας συνέχισεν ἐν τῷ Ὠδείῳ Ἀθηνῶν, οὗτινος ἐπὶ μακρὸν κατόπιν ἐξηγάγετο Γενικὸς Γραμματεὺς, ἐπὶ τριακονταετίαν δὲ καὶ πλέον διδάξας τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν ἐν τῇ Ριζαρίου Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ καὶ ἴδιον Μουσικὸν Λύκειον ἰδρύσας καὶ διευθύνων, διδάξας δὲ τὴν βυζαντινὴν μουσικὴν καὶ ἐν τῇ τοῦ Ὠδείου Σχολῇ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, ἀνεδείχθη καὶ διὰ τῶν θεωρητικῶν μουσικῶν συγγραμμάτων του ἐξαιρετικὸς, ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν μοναδικὸς σχεδὸν παρ' ἡμῖν μύστης τῆς γνησίας βυζαντινῆς μουσικῆς, κατὰ τὴν θεωρίαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Ὁ θάνατος τοῦ πρῶτου μνημονωμένου, εὐγενοῦς καὶ ἀρίστου ἦθους ἀνδρὸς δημοσυροῦ ἀισθητῶν κενὸν εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικὸς μουσικοὺς κύκλους, τὸ ὁποῖον ἔνεκα τοῦ θανάτου τοῦ ἐκλεπτοῦ μουσικοδιδασκάλου ἐπὶ μακρὸν θὰ παραμένῃ δυσαναπλήρωτον.

Τὰ τῆς φύσεως πάθη λόγον μὲν οὐδεὶς παραστήσει δυνήσεται, περὶ δὲ μόνη διδάσκει (Χρυσόστομος)

Ὁ μὴ τις πέπονθεν, οὐδ' ἂν ἑτέρῳ πιστεύσειεν· ὁ δὲ παθὼν, εἰς συγκατάθεσιν ἐτοιμότερος.

(Γρηγόριος Θεολόγος)

Βέλτιον ταυτολογίαις μέμψιν ὀπισθῆσαι, ἢ παραλείπειν τὰ τῶν ὀφειλόντων γραφήναι. (Ἀθανάσιος)

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Τῇ 15 λήξαντος μηνός, Κυριακῇ, ἀνεγνώσθη ἀπ' ἀμβωνος ἐν τοῖς ἰ. ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευθεῖσα Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸν ἐλληνικὸν λαόν. Αὐθημερὸν δὲ ἐντολῇ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐτελέσθησαν εἰς πάντας τοὺς ναοὺς τῆς χώρας μνημόσυνα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγωνιζομένου ἔθνους θυσιασθέντων κληρικῶν, στρατιωτικῶν καὶ λοιπῶν χριστιανῶν, φίλησαν δὲ καταλλήλως οἱ ἐκασταχοῦ ἱεροκήρυκες.

Τοῦ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ τελεσθέντος Ἱεροῦ μνημόσυνου προέστη ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος.

—Τῇ 16 παρ. μηνός μ. μ. ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος μεταβῆς εἰς Ἑλληνικὸν παρεστη κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν τελειοφρόιτων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Θηλέων, πρὸς τὰς τελειοφρόιτους τοῦ ὁποίου φίλησε καταλλήλως.

—Τῇ 18 τοῦ αὐτοῦ μηνός ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Μάξιμος κατελύων ἐκ Κηφισίας ἐπισκέφθη τὴν Α. Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐνθα παρέμεινε συνδιαλεγόμενος μετὰ τῆς Α. Μ. πλέον τῆς ὥρας.

—Τῇ 21 καὶ 25 Ἰουνίου ἡ Α. Μακαριότης προήδρευσε τῶν συνεδριῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας.

—Τῇ προπαραλειθούσῃ Κυριακῇ (23) ἡ Α. Μακαριότης παρέστη εἰς τὴν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων διαξαχθεῖσαν ἐορτὴν τοῦ ἐν Καλλιθέᾳ «Οἴκου Τυφλῶν», τῆς Ἐφορείου τοῦ ὁποίου τυγχάνει Πρόεδρος.

—Χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριώτατου, περιστοιχομένου ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μετὰ τὴν ἐπὶ τῇ χθρῆς ἐορτασθεῖσῃ μνήμῃ τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐτελέσθη ἐπὶ τοῖς ὀνομασθεῖσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου Δοξολογία, καθ' ἣν παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ τοῦ Κράτους Ἀρχαί.

Μετὰ τὴν τελετὴν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος καὶ τὰ συνοδικὰ μέλη μεταβάντες εἰς τὰ Ἀνάκτορα ὑπέβαλον τὰς συγχαρητικὰς τῆς Ἐκκλησίας εὐχὰς εἰς τὸ βασιλικὸν ζεύγος.

—Αὐθημερὸν εἰς τὰς 7.30 μ. μ. ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος χοροστατῶν προέστη τῆς εἰς μνήμην τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου τεθεσπισμένης τελετῆς, καθ' ἣν παρέστησαν οἱ Σεβ. συνοδικοί σύνεδροι, ἐκ προσώπου τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ὁ Σεβ. Μητροπ. Λαοδικείας, πολὺς Κλήρος καὶ μυριάδες εὐσεβοῦς λαοῦ. Τὰ ἱερὰ ἄσματα ἐμφύλλων ἐμμελέστατα πολυμελῆς χορῆς ψαλτῶν. Μετὰ τὸ «Φῶς Ἰλαρὸν» ἀνεγνώσθη ἡ περιέχουσα τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου ρηθεῖσαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους δημηγορίαν περικυπητῶν «Πρόξενον». μεθ' ἣν ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶπε τὸν πανηγυρικὸν, δι' οὗ παρέστησεν εἰς τὰ συγκεκαμημένα πλήθη τῶν πανηγυριστῶν τοῦ μεγάρου ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τῶν Ἀθηνῶν βράχου γεγονότος δι' ἀδρότατων γραμμῶν τὴν ὑπέροχον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου προσωπικότητα καὶ τὸ μέγιστον αὐτοῦ ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ ἔργον. Ἐγένετο εἴτα λιτάνευσις μετὰ τῆς εἰκόνης τοῦ Ἀποστόλου, ἡγουμένους κανηφόρων καὶ τιμητικῶν στρατιωτικῶν ἀποστάσματος.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐξηκολούθησε τὴν μελέτην τοῦ προγράμματος τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἐξήτασε τὴν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ θέτου κηρύγματος ἐκθεσίαν. Ἐν τῇ ἐπιθυμῇ δ' αὐτοῦ, ὅπως ἔλθῃ ἀρρωγῶν εἰς τὰ μολὲς πρὸς ὄλιγον ἀρξάμενα νὰ λειτουργοῦν Τοπικὰ Συμβούλια τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἀπεφάσισεν ὅπως ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ. καὶ ἐπὶ ἐν ἔτος καταβάλλῃ εἰς ταῦτα ποσοστὸν 40ο ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου βεβαιουμένων εἰσπράξεων ἐκ φορολογίας 3ο ἐπὶ τῶν ἀναθυρήσαντων ἔσόδων τῶν ἰ. ναῶν ἐκάστης Μητροπόλεως. Οὕτω ὀλόγη

ρον μὲν τὸ ποσοστὸν 30) ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων τῶν ἱ. ναῶν θὰ περιέχεται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου καὶ θὰ καταχωρῆται κατὰ Μητροπόλεις, ἐξ αὐτοῦ ὅμως θὰ ἀποδίδεται τὸ 40) εἰς ἐκάστην Μητροπόλιν. Εὐνόητον, ὅτι τὸ ποσοστὸν, ὅπερ ἐκάστη Μητροπολις θὰ λαμβάνῃ, θὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ 30) ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων τῶν ἱ. ναῶν τῆς ἰδίας Μητροπόλεως. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ὑπέβαλε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ μὲ τὴν παράκλησιν. ὅπως, υἱοθετοῦσα ταύτην, διαβιβάσῃ σχετικὴν Ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας.

Παρακαλοῦνται αἱ Ἱ. Μητροπόλεις, ὅπως τὸ ταχύτερον προβῶσιν εἰς τὴν συγκρότησιν τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων τῆς Ἀπ. Διακονίας, δεδομένου, ὅτι ταῦτα θὰ διαχειρίζονται τὴν ἐπιχορηγήσιν καὶ τοὺς λοιποὺς τοπικοὺς πόρους, συμφώνως τῷ Νόμῳ 976)46.

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Κεντρ. Συμβουλίου, ἡ εἰσφορὰ 30) τῶν Ἱερῶν Μονῶν θὰ εἰσπράττεται ὑπὸ τῶν Τοπικῶν Τ.Α.Κ.Ε., ὡς ἀκριβῶς καὶ ἡ εἰσφορὰ τῶν 30) ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων τῶν ἱ. ναῶν, συμφώνως τῷ Νόμῳ 976)46 καὶ προγενεστέρῃ Ἐγκυκλίῳ τῆς Ἀπ. Διακονίας.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνηγευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας δι' ἐγγράφου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν (Γ.Α.Δ.Α.), μὲ ἡμερομηνίαν 25 Ἰουνίου 1947 παρακαλεῖ ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ἵνα κωροῦθῇ τὸ πρὸ μηνῶν καταρτισθὲν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Ὑπουργείων Νομοσχέδιον περὶ ρυθμίσεως τῶν ἐφημεριακῶν ἀποδοχῶν, καθ' ὅσον πλείστοι τῶν Ἱερέων περιφέρονται γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδητοι, διὰ τὴν ἀντιμετωπίσασιν δὲ καὶ τὰς στοιχειωδέστερας βιωτικὰς ἀνάγκας τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀναγκάζονται πολλοὶ νὰ μετέρχωνται τὸν ἐργάτην ἐπὶ μεγίστη ζημίᾳ τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν καὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ σχήματός των. Ἡ ταχίστη κύρωσις τοῦ περὶ οὗ τοῦ λόγου Νομοθετήματος ἐπιβάλλεται «διότι εἶναι ἀδικον—ὡς ἐπιλέγει—νὰ πεινοῦν, νὰ γυμνητεύουν καὶ νὰ φθειρῶνται ὑπὸ τὸ βάρος τῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν οἱ πνευματικοὶ αὐτοῦ ταγοὶ καὶ κοινωνικοὶ στυλοβάται, τῶν ὁποίων ἡ ἀποστολὴ διὰ τὴν ἠθικὴν ἐξυγίανσιν τοῦ λαοῦ εἶναι, ἰδίᾳ σήμερον, μεγίστη».

—Δι' ἑτέρου ἐγγράφου ὑπ' ἀριθ. 37185, 46164)26—6—47 παρακαλεῖται τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν ὅπως, ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνηγευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας μελετήσῃ τὸν τρόπον τῆς ρυθμίσεως τοῦ σοβαρωτάτου ζητήματος τῆς δημιουργήσεως γογγυσμοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐνοριακῆς εἰσφορᾶς, ἥτις, ὡς ἐπιλέγει, «ἀπειλεῖ νὰ καταστήσῃ ἐπιβλαβὲς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τὸ εὐεργετικὸν κατ' ἀρχὴν μέτρον τῆς μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου».

—Ἐκ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ὑπουργῶν Ἐθνηγευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν ἐθεσπίσθη ἡ καθιέρωσις ἐιδικῶν γραμματοσήμων, οἱ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ ὁποίου πόρου θὰ διατεθῶσιν εἰς ἀναστήλωσιν τοῦ ἐν Ἑσσελονίκῃ ναοῦ τοῦ ἁγ. Δημητρίου, εἰς ἀνοικοδόμησιν τῆς μονῆς Ἁγίας Λαύρας καὶ εἰς ἀνέγειρον τῶν καταστραφέντων ναῶν τῶν πτωχοτέρων περιοχῶν.

—Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 107 (τεῦχος Α') τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 337 Νόμος «Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν περὶ Ἱεροκηρύκων διατάξεων καὶ εἰς τὴν Νῆσον Κρήτην καὶ περὶ τοῦ τρόπου διαθέσεως τῶν προσόδων τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας Κρήτης», ὅστις καὶ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι Α

Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος

Καθ' ἃ γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Καρδίτσας, ἅμα ἀφικόμενοι εἰς τὴν πόλιν οἱ Βασιλεῖς τῆ 24 λήξαντος μηνός, κατὰ τὴν πρόσφατον ἀνὰ τὴν βόρειον Ἑλλάδα περιοδείαν των, κατηνύθησαν ἀπὸ τῆς πλατείας εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναόν, ἔνθα ὑπεδέχθη τὰς Α. Α. Μ. Μ. ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἱεζεκιήλ περιβεβλημένος πλήρη τὴν ἀρχιερατικὴν του στολήν. Μετὰ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ ἱεροῦ Ἐθαγγελίου καὶ τὴν εἰς τὸν ναόν εἴσοδον τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους ἑτε-

λέστη δοξολογία, μεθ' ἣν ἡ Α. Σ. προσεφώνησε τοὺς Βασιλεῖς ὡς ἑξῆς :

«Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ Θρόνου δόξα τιμὴ καὶ κράτος». Μετὰ μεγάλης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, Μεγαλειότατοι, οἱ χριστιανοὶ τῆς θεοσώστου παροικίας μου ὑποδέχονται τοὺς Βασιλεῖς τῶν ἐκδηλοῦντες τὴν πίσιν καὶ ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τὸν Βασιλικὸν θεσμόν καὶ μὲ διαπύρους εὐχὰς παρακαλοῦσι τὸν Ὑψιστον Ἰνα κράτος τιμὴ καὶ δόξα περιβάλλῃ τὸν φωτιστάραν τοῦ ἐνδόξου θρόνου Σας. Ἐὰν ὁ ἀείμνητος πάππος Σου, ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Α', μὲ ἀνυστάτους ὀφθαλμοὺς εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐπιλήψεις κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ ὄπλον τοῦ μεγάλου διειθνοῦ αὐτοῦ κύρους εἶχε φυλακὰς εἰς τὴν μεγάλην πόλιν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ ἐκεῖ ἔπασεν ἐφάμιλλος τοῦ θρυλικοῦ Κόδρου διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς ἱστορικῆς πόλεως ἐὰν ὁ ἐνδοξὸς στρατηλάτης πατὴρ σου Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μὲ ἀναπεπταμένας καὶ ὑπερηφάνους τὰς σημαίας μὲ λιπαρὰς δάφνας κοσμήσας αὐτάς, ὠδήγησε νικηφόρος τοὺς παῖδας τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰ Μακεδονικὰ καὶ Ἡπειρωτικὰ πεδία, ἀπελευθερώσας μεγάλα ἐθνικὰ τμήματα ἐπὶ αἰῶνας δουλεύοντα ἄλλα καὶ Σὺ, Βασιλεῦ, τὸν αὐτὸν φέρεις ἐνδοξον στέφανον ἐπὶ τῆς σεπτῆς κορυφῆς Σου, διότι μετὰ τοῦ μακαριστοῦ ἀδελφοῦ Σου, τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β', ἐδημιουργήσατε τὸ θρυλικὸν «Ὅχι», τὸ ὁποῖον ἔγινε σύμβολον διεθνῆς εἰς ἅλα τὰ ἐλεύθερα κράτη. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μὲ ἄφατον χαρὰν πληροφοροῦσται, διὰ ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ Σου ἐπικρατεῖ ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ χεῖρει διαβλέπων διὸ ὁ Βασιλεὺς σου «ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον». Ἐῤῥχεται δ' ἵνα ὁ Βασιλεὺς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς ἐπιδαφιλῆσῃ εἰς δόξα τῶν τῶν βασιλικῆν οἰκογενεῖαν μακρότητα ἡμερῶν μὲ ἀδιάπτωτον ὑγείαν, λαλή δὲ ἀγαθὰ εἰς τὰς καρδίας Ὑμῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐθνοῦς. Ζήτωσαν οἱ Βασιλεῖς».

Ἀκολούθως ἡγουμένου τοῦ Σεβ. καὶ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου ἡ πομπὴ μετέβη εἰς τὸ Ἡρώων, ὅπου ὁ Σεβ. ἔψαλε τρισάγειον, ὁ δὲ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη νὰ συγκαθῆ ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ καὶ τὸν ὑπὸ τὸν πρωτοψάλτην κ. Γ. Φαρουτάνην χορόν, προσθέσας ὅτι δὲν ἐφαντάζετο διὰ τῆς Καρδίτσας θὰ εἶχῃ τόσον ὠραία πράγματα, ὅ παριστάμενος δὲ βουλεύετο κ. Δ. Θανόπουλος προσέθεσεν «αὐτὰ ἅλα, Μεγαλειότατε, ὀφείλονται εἰς τὰς προσπάθειας τοῦ Μητροπολίτου μας, τοῦ Σεβ. προσθέσαντος «καὶ εἰς τὴν εὐσέβειαν τῶν κατοίκων».

Ἐκείθεν ὁ Σεβ. ὠδήγησε τὴν Βασιλίσσαν πρῶτον μὲν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον, ὅπου ἡ Α. Μ. ἰδία χεῖρὶ δένειμε δέματα ἱματισμοῦ τοῦ Ε. Ερ. Σταυροῦ εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν προσφύγων, εἶτα δὲ εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μητροπολίτου τελοῦν νοσοκομεῖον «Ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ», ὁποῦθεν ἀπεκόμισεν ἀρίστως ἐντυπώσεις.

Μητρόπολις Ζιχνῶν

Μετὰ τετράμηνον, λόγῳ τῶν συνδικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ἀπουσίαν ἐπαυθῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Κύριλλος ὑπηγήθη ἔξω τῆς πόλεως ὑπὸ τε τοῦ κλήρου, τῶν ἀρχῶν, τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν μαθητῶν ἐν μεγάλη χαρᾷ, πάντες δ' ἐν πομπῇ διὰ σημαιοστολιστῶν ὁδῶν κατηνύθησαν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναόν, ἔνθα μετὰ προσευχῆν ἐπὶ τῇ ἀφίξει τῆς Α. Σ. ὁ ἱεροκήρυξ Ἄρχιμ. Καλλίνικος Μαχαιριώτης προσφωνήσας καταλλήλως παρέστησε τὴν συνεπείᾳ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπισυμβῆσης ἀναρχικῆς ἀνωμαλίας, τῆς ἀνομβρίας καὶ τῶν παγετῶνων δυσάρεστον κατάστασιν τῆς τῶς ἐν ἡμερίᾳ καὶ εὐημερίας εὐτυχοῦσης ἐπαρχίας. Ἐντεῦθεν λαβὼν ἀφορμὴν ὁ Μητροπολίτης ἀνέπτυξε τὰ αἴτια τῶν ἐπελθουσῶν συμφορῶν ὡς ἐπακολούθησαν τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀμετανοήσιας ἡμῶν, καλέσας δὲ τοὺς παρεκτραπέντας εἰς μεταμέλειαν ἐβεβαίωσεν αὐτοὺς ὅτι θὰ διαβῶσιν ἐν ἀσφαλείᾳ μετὰ τὴν εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας ἐπιστροφὴν των.

—Ἐν συναγεμῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων εὐσεβῶν πανηγυριστῶν ἐφορτάσθη ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἡ ἡμέρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ μεγάλῃς εὐλαβείας καὶ κατανύσεως. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, ἀφικόμενος εἰς τὴν μονὴν τῆ παραμονῆ, ἀφοῦ ὠμίλησε πρὸς τὰ ἐν τῷ περιβόλῳ παρατεταγμένα μέλη τῶν Χριστιανικῶν Ἐνώσεων Νεανίδων Ζιχνῆς καὶ Ἀλιστράτης, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινόν, καθ' ὃν εἶπε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἐορ-

τῆς ὁ ἱεροκήρυξ τῆς Μητροπόλεως. Αὐτὴ δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς ἐν συλλειτουργίᾳ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κυριλλοῦ καὶ Σεργῶν Κωνσταντίου ἐτελέσθη ἡ θεία μυσταγωγία καὶ λιτάνευσις τοῦ Σεβ. ἁγίου Σεργῶν ἀναπτύξαντος πρὸς τὰς χιλιάδας τῶν προσκυνητῶν τὴν σημασίαν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ μεσημβρίαν ἐτελέσθησαν ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, πρὸς τοὺς νικητὰς δ' ἐπεδόθησαν τὰ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κυριλλοῦ ἀθλοδμηθέντα ἔπαθλα.

— Ἐπὶ τῇ διακοπῇ τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς πόλεως Ζίχων ἐτελέσθησαν αἱ ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν, καθ' ἃς ἡ Α. Σ. ὁμίλησας καταλλήλως ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ πρὸς τοὺς διδάξαντας κληρικούς, συνεζήτησε δὲ τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς γονεῖς διὰ τὴν πρόδον καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν μόρφωσιν τῶν τέκνων των. Ἐν Ζίχῃ ἐλειτούργησαν τέσσαρα Κατηχ. Σχολεῖα: ἐν ἀνωτέρῳ, ἐν μέσῳ καὶ δύο κατώτερα. Εἰς ταῦτα ἐδίδασαν οἱ Ἀρχιμανδρίται Καλλίνικος Μαζαιριώ- καὶ Ἰεζεκιήλ Δρακάτος. Κατὰ τὸ παρελθὸν δ' ἔτος ἐν Ζίχῃ καὶ Ἀλιστροτῆ κατὰ προτροπὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου συνεστήθησαν Χριστιανικαὶ Ἀδελφότητες ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ τε Ἱεροκήρυκος καὶ τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Καλογερέα.

Μητρόπολις Μεσσηνίας

ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἐξετυπώθησαν 3.500 ἀντίτυπα τῆς κατὰ τῆς ἀνταρσίας Ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ διανεμήθησαν εἰς ἀπάσας τὰς ἐνορίας, τὰ Γυμνάσια τῆς ἐπαρχίας, τοὺς στρατιώτας Κ.Β.Ε. Καλαμῶν ὡς καὶ εἰς τὰς φυλακάς.

— Τῇ 28ῃ Μαΐου συνήλθεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Οἴκῳ τὸ τρίτον κατὰ σειράν Συνέδριον τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων. Τὰ ἀναγραφόμενα ἐν τῷ προγράμματι αὐτοῦ θέματα ἦσαν: 1) Ἡ ἐξομολόγησις (ἐκπλήρωσις τοῦ ἔργου τῶν πνευματικῶν καὶ προπαρασκευῆ αὐτῶν), 2) Τὸ θεῖον κήρυγμα (ὁ μέχρι σήμερον ἐφαρμοζόμενος τρόπος τοῦ γραπτοῦ κηρύγματος, τὰ ἀποτελέσματα καὶ αἱ παρουσιαζόμεναι δυσχερίαι), 3) Κατηχητικὰ Σχολεῖα (ἀπολογισμὸς τοῦ ἔργου τοῦ λήξαντος ἔτους, παρατηρήσεις ἐπ' αὐτοῦ, νέα προπαρασκευῆ Κατηχητικῶν), 4) Ἐκκλησιασμὸς τῶν μαθητῶν (συνεργασία σχολείου καὶ Ἐκκλησίας), 5) Φιλανθρωπία (ἀπολογισμὸς τοῦ ἔργου τοῦ Φιλανθ. Ταμείου, ἐπέκτασις τοῦ θεσμοῦ), 6) Προστασία τοῦ παιδιοῦ, 7) Σύγχρονα προβλήματα, 8) Διοικητικὰ ζητήματα, 9) Ὁργάνωσις τῶν ἐνοριῶν καὶ 10) Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀρχιερατικῶν ἐπιτρόπων.

— Ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐγένοντο ἑορταὶ εἰς ἀπάσας τὰς ἐνορίας. Ἐν Καλάμῃς αἱ ἑορταὶ τῶν μέσων καὶ ἀνωτέρων ἀρχόνων ἐγένοντο τῇ 21, τῶν δὲ μέσων καὶ ἀνωτέρων ἠλέων τῇ 22 λ.μ. ἐν τῷ ἰ. ναφ' τῆς Ὑπαπαντῆς. Ἀμφοτέρως τὰς ἑορτάς, καθ' ἃς ὁμίλησεν ἐπικαιρῶς ἀπευθύνων προτροπὰς πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς ὁ Σεβ. Χρυσόστομος, παρηκολούθησεν ἅπανα ἡ κοινονία τῆς πόλεως, ἐνεθουσιάσθη δὲ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων. Ἐν τῇ πόλει τῶν Καλαμῶν ἐλειτούργησαν κατὰ τὸ λήξαν σχολ. ἔτος 3 ἀνώτερα, 6 μέσα καὶ 15 κατώτερα Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Εἰς τὴν ὑπαιθρον 150 ἀνώτερα, 5 κατώτερα καὶ 3 μέσα.

Μητρόπολις Κερκύρας

Δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ πρὸς τὸν λαὸν τῆς Κερκύρας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Μεθόδιος διαδηλῶν τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτοῦ διότι αἱ μεταξὺ τοῦ κερκυραϊκοῦ λαοῦ κοινωνικοπολιτικαὶ ἀντιθέσεις δὲν ἐφθασαν εἰς ἐγκληματικὰς ἀκρότητας, ποιεῖται ἐκκλησίαν πρὸς τὴν εὐγένειαν τῶν συναϊσθημάτων τῶν πιστῶν ὅπως «ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας ἡμῶν ὀρθοδόξου ἑλληνοχριστιανικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ πραγματικοῦ ἀνθρωπισμοῦ» διαφυλάξωσιν ἑαυτοὺς μικρῶν τῶν ἀκροτήτων «εἰς τὰς ὁποίας ὁδηγεῖ ἡ ὀξύτης τῶν ἀντιθέσεων καὶ τὰν ἐρίδων», μὴ δίδωσι προσοχὴν εἰς τοὺς ἐξωθοῦντας πρὸς διχασμὸν, παύσῃ ἢ ἐκτροπῇ πρὸς τὴν τὰ πάντα ἀνατρέπουσαν ἀναρχίαν, στραφῶσι δὲ πάντες πρὸς τὸν Θεόν, διότι «ἡ λησμοσύνη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἠθικὴ διαστροφή καὶ ψυχικὴ ἀποτύφλωσις, ἢ ἀπαισιωτέρα καὶ φοβερωτέρα κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου».

Μητρόπολις Κορινθίας.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν καὶ πολιούχου τῆς πόλεως Κορίνθου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Μιχαὴλ ὤρισε καὶ ἑφέτος τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος θεοπισθεῖσαν «Ἑβδομάδα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου», ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 22 Ἰουνίου. Ἡ ἑορταστικὴ αὐτῆ ἑβδομάς ἤρχισε δι' ὁμίλιας τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Π. Τρεμπέλα καὶ ἔληξε δι' ἑσπερινοῦ, τελεσθέντος ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ Παλ. Κορίνθῳ ἀνευρεθέντος «Βήματος», εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ὀδηγηθῆ ὁ Ἀπόστολος πρὸ τοῦ ἀνθυπάτου Γαλιώνος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων.

— Ἐπὶ τῇ «Ἑβδομάδι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου» ἡ Α. Σ. ἀπηύθυνεν Ἐγκύκλιον πρὸς τὸ ποιμνίον του, ἐν ἣ χαρκτηρίζεται ὁ Ἰούλιος μὴν διὰ τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας ὡς ὁ μὴν τοῦ Ἀποστ. Παύλου, τοῦ προστάτου καὶ πολιούχου τῆς ὅλης Κορινθίας, καὶ συνιστᾷτο ἢ διὰ τῆς καθημερινῆς τῶν ζωῆς εὐχαριστία τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας του πρὸς τὸν Θεὸν «διὰ τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν Του πρὸς αὐτοὺς, τὴν ἀποστολὴν δηλαδὴ τοῦ οὐρανοβάμονος Ἀποστόλου εἰς τὸν τόπον των διὰ τὰ φέρη τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας διὰ τοῦ Ἱ. Χριστοῦ». Προτρέπων εἰτα τὰ πνευματικὰ τέκνα του «να κρατοῦν σφικτὰ καὶ ζηλοτύπως, ὡς τὸν πολῦτιμον θησαυρὸν, τὴν πίστιν πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἱ. Χριστοῦ, τὴν ὁποῖαν ἐκήρυξεν ὁ Ἀπόστολος καὶ διετήρησεν ἀνόθενον οἱ μεγάλοι πατέρες καὶ διδάσκαλοι διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν συνόδων», συμβουλεύει ταῦτα νὰ ἀποφεύγουν τοὺς περιφερομένους π. ο.α.γ.ανδιστὰς τῆς χλιαστικῆς αἰρέσεως καὶ νὰ ἀποδεικνύουν τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ θεοπνεύστου Παύλου εἰς Κόρινθον, μὲ τὴν καθαρότητα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωματίων των καὶ μὲ τὴν συγγνώμην καὶ ἀγάπην καὶ ἀλληλοβοήθειαν».

— Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐφημερίους Κορινθίας ἀπεστάλη εἰδικὴ εὐχὴ ὑπὲρ εἰρηνεύσεως τῆς πατρίδος μας, ἵνα ἀναγιγνώσκειται κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως ἀναφέρουσιν, ὅτι κατὰ κυβερνητικὴν διαταγὴν αἱ ἀστυνομικαὶ τῆς πόλεως ἀρχαὶ παρέδωκαν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τὸν τέως ὑπὸ τοῦ διαβοήτου Παπα-Εὐθύμ. κατεχόμενον ἐν Γαλατῶν νῆον τοῦ Χριστοῦ. Τοῦτον παρέλαβεν ἐπιτροπὴ ἐκ συνοδικῶν, μεθ' ἧς ἐτελέσθη ἐν αὐτῷ παράκλησις καὶ κατόπιν ἡ θεία λειτουργία. Παρεδόθησαν ἐπίσης εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ πέντε κοινοτικά, ἀνήκοντα εἰς τὸν αὐτὸν νῆον, κτήματα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστόφορος ἀπένειμεν εἰς τὸν κ. Σοφοκλῆ Ἄβρ. Χουδαβερδόγλου Ἐσέδοτον, Ἐντιμολογιώτατον Ἀρχοντα Μέγαν Δικαιοφύλακα τοῦ Ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τὸν Ταξιάρχην τοῦ παρασῆμου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, εἰς ἀμοιβὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν του.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Γράφουσιν ἡμῖν ἐξ Ἱεροσολύμων, ὅτι τῇ 9ῃ Μαΐου ἐ. ἔ. ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής Παλαιστίνης Σέρ Ἄλλαν Κάννιγκαμ, περιστοιχούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματέως, τοῦ Διοικητοῦ Ἱεροσολύμων κ. Πόλλοπ καὶ ἄλλων ἀνωτέρων Ἀξιωματοῦχων τῆς Παλαιστίνης Κυβερνήσεως, ἐν ἐπισήμῳ στολῇ καὶ ἐπί παρουσίᾳ τοῦ Ἑλληνος Γεν. προσέξου κ. Γ. Καψαμπέλη καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, παραστάντων ἐν ἐπισήμῳ περιβολῇ καὶ φερόντων τὰ παράσημα αὐτῶν, ἐπέδωκεν ἰδιοχείρως εἰς τὴν Α. Θ. Μ. τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Τιμόθεον τὰ διάσημα τοῦ παρασῆμου τοῦ Ἀνωτέρου Ταξιάρχου τοῦ Τάγματος τῶν Ἱπποτῶν τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Μικρᾶς Γαλιλαίας, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς ἐπὶ τούτῳ ταχθείσης στρατιωτικῆς μουσικῆς ἀνακρουούσης τὸν Ἀγγλικὸν ὕμνον. Ὁ Ὑπα-

τος Ἀρμοστής, ἐπιδίδων τὸ παράσημον εἰς τὸν Πατριάρχην, ἐν προσφωνήσῃ αὐτοῦ ἐξήρε τὴν διαρκούντος τοῦ τελευταίου πολέμου ἐπιδειχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μ. ἐν χριστιανικωτάτῳ πνεύματι σώφρονα καὶ ἄψογον ἔναντι τῆς Κυβερνήσεως τῆς Παλαιστίνης καὶ τοῦ χριστιανικοῦ αὐτῆς πληθυσμοῦ στάσει, ἣτις ἐπέσπασε τὴν προσοχὴν καὶ εὐνοίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας· ἡ εὐμένεια αὕτη σφόδρα συνεκίνησε τὴν Ἁγιοταφικὴν Ἀδελφότητα, ἐπιδειχθεῖσα οὕτω πανηγυρικῶς καὶ δὴ κατὰ τὰς τόσον κρίσιμους διὰ τε τὴν Ἐκκλησίαν Ἱεροσολύμων καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν Παλαιστίνην περιστάσεις. Ἐπισημιοῦται, ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο ἔφερεν εἰς τὴν μνήμην τῶν Ἁγιοταφίτων τὴν πρὸ 1310 ἀκριβῶς ἐτῶν εἰς τὸ αὐτὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Σωφρόνιον ὑπὸ τοῦ κατακτητοῦ τῆς Παλαιστίνης Ὁμάρ Χαττάμπ ἐπίδοσιν τοῦ περιφήμου Ἀχτιναμέ, τοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Ἱεροσολύμων χορηγηθέντος τὰ γνωστὰ ἔθνηκα ἡμῶν δίκαια.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Τῆ 20 λήξαντος μηνός, συντελεσθείσης τῆς ἐπὶ ἐκλογῇ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου νενομισμένης διαδικασίας, ἐξέλεγε ὁ ἀπὸ τοῦ 1981 Τοποτηρητῆς τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου Κύπρου Μητροπολίτης Πάφου Λεόντιος. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Α. Σ. εἶχεν ἐπανελημμένως προδηλώσει ὅτι χάριν τῆς Ἐκκλησίας καὶ δι' ἄλλους λόγους δὲν θὰ δεχθῆ τὴν τυχὸν ἐκλογὴν του, τῆ ἐπιμονῇ τοῦ Ἐξάρχου τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου Σεβ. Μητροπολίτου Δέρκων καὶ τῶν ἐκλογέων ἡ Α.Σ. μετεπίσθη, μεθ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐνθρόνισις.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

[Ἀναφέρονται μόνον τὰ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν ἀποστελλόμενα]

Β'

Συμφώνως πρὸς τὴν προαγγελίαν τῆς ἐκτυπώσεως τῶν Καταλόγων τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τὴν ἐκδοσιν τοῦ περιέχοντος τὰ χειρόγραφα αὐτῆς τόμου ἐπηκολούθησεν ἡ δημοσίευσις τοῦ ἀναγράφοντος τὰς ἐντύπου παλαιὰς ἐκδόσεις τόμου: *Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, Κατάλογοι τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης*, τόμος Β': Ἐντυποὶ παλαιαὶ ἐκδόσεις εἰς Ἀλεξανδρείαν, Τυπογραφεῖον Ἀνατολῆς, 1946, σελ. 396. Τιμᾶται δύο ληρ. Αἰγύπτου). Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐντύποι συναπεκόμισον εἰς Αἴγυπτον οἱ κατὰ καιροῦς ταξιδευόντες εἰς Εὐρώπην Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας, ὧν ἀπὸ τῆς ἐσώσεως ταύτης προέχει Μητροφάνης ὁ Κριτόπουλος (1636-1639), διὸ καὶ ἔναντι τοῦ ὀνόματός του εἰς τοὺς Πίνακας τῶν Πατριάρχων Ἀλεξανδρείας τοῦ Μεγάλου Κώδικος σημειοῦται ἡ μνεῖα «ὁ πλουτίσας βιβλίους τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Αἰγύπτου». Πολλὰ τῶν βιβλίων τούτων εἶνε δυσεύρετα, εἶνε δὲ καὶ ἄλλως πολῦτιμα, διὰ τὰς ἐν τοῖς παραφύλλοις τῶν ἀπαντῶσας πολλὰς ἱστορικὰς καὶ ἄλλας ἰδιοχείρους σημειώσεις Πατριαρχῶν καὶ ἱεραρχῶν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας. Διὰ τοὺς ἐπιστήμονας ὁ τόμος θὰ ἦτο εὐχρηστότερος, ἂν κατεκλείετο διὰ Πίνακος ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. Ἐγνέα ἐκ τῶν 1281 ἐκδόσεων τούτων εἶνε τοῦ ἰε' αἰ., τούτων δὲ πάλιν ἡ ἀρχαιότερα εἶνε ἐν ἀκέφαλον λατινικὸν κείμενον λόγων ἀββᾶ Βερνάρδου εἰς τὸ Ἄσμα Ἄσμάτων, τοῦ 1471.

Διὰ τοῦ κατ' αὐτὰς ἐκδοθέντος βιβλίου τοῦ *Ἡ Ἐνοριακὴ Νομοθεσία* (Ἀθήνα 1947, σελ. 134) ὁ ρέκτης Διευθυντῆς τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. *Ἄγγελος Ἰω. Καμβύσης* συναγαγὼν πάσας τὰς ἰσχυροῦσας διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200)1940 Ἀν. Ν. «Περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων», ὡς οὗτος ἔτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων, ἐκωδικοποίησεν αὐτὰς εἰς ἐνιαῖον κείμενον, πληρώσας οὕτω μίαν σπουδαίαν ἑλλειψιν, τὰ μέγιστα δυσχεραίνουσαν τὸ ἔργον τῶν περὶ τὰ ἐνοριακά πράγματα ἀσχολουμένων. Ἡ ἐκ τῆς ἐνοριακῆς πολυνομίας καὶ ἡ ἐκ τῆς, ἄνευ νομοτεχνικῆς διαρθρώσεως, ἀ-

τάκτου διασπορᾶς, ἐν πολλοῖς μάλιστα ἀλληλοσυγκρουμένων διατάξεων, προξενουμένη σύγχυσις καθίστα δυσχερεστάτην, ἂν μὴ καὶ σχεδὸν ἀδύνατον τὴν ἐνημέρωσιν τῶν ἀρμοδίων κατὰ τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζόμενας περιπτώσεις. Διὰ τοῦ ἔργου τούτου, καρποῦ ἐξὶ διασμένης προσοχῆς, μεγάλης ἐπιμελείας καὶ ἄκρας εὐσυνειδησίας, τίθεται ὀριστικὸν τέρμα εἰς τὰς ἐκ τῶν λόγων τούτων προκαλουμένας ἀμφιβολίας καὶ δυσκολίας, δοθέντος μάλιστα ὅτι, πρὸς τῆ συστηματικῇ ταξινομήσει πασῶν τῶν περὶ ναῶν καὶ ἐφημερίων διατάξεων, παρέχονται καὶ πληροφορίαι, ἐρμηνεῖαι καὶ ἐπεξηγήσεις πολλὰν ἐξ αὐτῶν, τὰ μάλιστα διευκολύνουσαι τοὺς ἐνδιαφερομένους. Τούτων πάντων ἕνεκα τὸ βιβλίον ἀποβαίνει ἀπαραίτητον ἀπόκτημα διὰ τε τὸν ἱερὸν Κλήρον, τὰ Μητροπολιτικά καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια καὶ διὰ πάντα περὶ τὰ καθ' ὅλου ἐνοριακά πράγματα ἀσχολούμενον!

Στὸ δρόμο τοῦ Ναζωραίου εἶνε τίτλος κομφοῦ τευχιδίου τοῦ *Σήφη Γ. Κόλλια* (Ἐκδοσις «Κορινθιακῆς Ζωῆς» σ. 31) περιέχοντος στιχοῦργημα ἐμμέτρως ἀποδίδον ἐπικαίρους ἐπὶ τῶν γεγονότων τῆς ἐποχῆς στοχασμούς, ἡ οὐσία τῶν ὁποίων ἀντλεῖται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ.

*Πρόπει νὰ ζήσης τίμια
μὰ νὰ πεθάνης ἄξια
ἂν θὲς νὰ μὴ πεθάνης*

εἶνε τὸ κατακλειστικὸν τοῦ ποιήματος ὄραϊον τρίστιχον.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Προκειμένου νὰ πληρωθῆ ἡ θέσις τοῦ δεξιῦ ψάλτου τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, παρακαλοῦμεν τοὺς βουλομένους ὅπως ἐντὸς μηνός ὑποβάλωσι τὰ σχετικά πιστοποιητικά των εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱ. Συνόδου)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐπιστολαί, ἄρθρα, βιβλία, περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες ἐπ' ἀνταλλαγῇ: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας», Ὁδὸς Μοσχονησιῶν 12Α Ἀθήνας 8. [Τηλέφ. 82,219].

Συνδρομαὶ καὶ ἐμβάσματα διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς: Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησίας», Ἀθήνας (Κ), ὁδὸς Φιλοθέης 19.

Οὐδεμία αἴτησις πρὸς ἔγγραφὴν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται, δέον δὲ νὰ ἦνε εὐανάγνωστα καὶ γεγραμμένα ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον ὀψευας τοῦ χάρτου.

Ἰδ. Καλλίνικον Βάμβουκαν Μονὴν Διοσκουρού τοῦ ἐν ἀπὸ τὰ δύο φύλλα πού λαμβάνετε εἶνε διὰ σᾶς προσωπικῶς, καὶ τὸ ἄλλο διὰ τὴν Μονὴν, διὰ τὴν βιβλιοθήκην τῆς ὥστε θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀποστολὴ καὶ τῶν δύο φύλλων.—*Ἰδ. Θεοδοσιάδην* διὰ τὸ φύλλον πού λαμβάνετε ἡμεῖς, δὲν ὑποχρεοῦσθε εἰς καταβολὴν ἐπὶ πλέον συνδρομῆς. Τὸ φύλλον θὰ ἀποστέλλεται καὶ εἰς τὸν ναόν, διότι εἶνε ὑποχρεωτικῶς συνδρομητῆς, κατὰ νόμον.—*Ἰδ. Ἰω. Γεωργιάδην* Ἀνήλιον Μετσόβου διὰ ποῖον λόγον μετὰ τὰ ἐκτεθέντα περὶ τῆς προεχούσης θέσεως τοῦ Πρωτοπαπᾶ, ὁ Οἰκονόμος καὶ ὄχι ὁ Πρωτοπαπᾶς ἐτάχθη εἰς τὸν δεξιὸν χορόν, καὶ μάλιστα πρῶτος, ἐλπίζομεν νὰ διαλευκάνῃ ὁ εἰδικῶς ἀσχοληθεὶς περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὁμοίωμα συναγωγῆς τῆς «Ἐκκλησίας». Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐξυψώσεως τοῦ Κλήρου, ἣν ἔχει ληφθῆ πρόνοια, διὰ τῆς ἰδρύσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ καταβάλλεται συστηματικῇ καὶ δραστηρίᾳ προσπάθειᾳ ἡ δ' ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ἐξακολουθεῖ τὰς ἐνεργείας τῆς ὑπὲρ δικαίας καὶ ὀριστικῆς λύσεως τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος τοῦ Κλήρου· τοῦτο δὲν εἶνε ζήτημα ἀπλῆς ἀρθρογραφίας· ἐμπλέκεται εἰς τὰς γενικὰς οἰκονομικὰς δυναμικότητας τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γνωστὴν βραδυκι-

νησίαν και δυσκαμφίαν τῆς κρατικῆς μηχανῆς· πάντως ὅμως θὰ λυθῆ κατ' εὐχὴν. Διὰ τὰ ἄλλα ζητήματα ποῦ θίγεται, ἀρμοδία νὰ κρίνῃ εἶνε Διευθύνσεις.—*N. Πάλλη* Πάτρας· τὰ ζητηθέντα φύλλα τοῦ 1947 ἐστάλησαν· τὰ τῶν λοιπῶν ἐτῶν δὲν ὑπάρχουν· τὰ ὑφ' ἡμῶν σταλέντα ἐλήφθησαν· ἡ συνδρομὴ δὲν ἐλήφθη ἀκόμη.—*Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον Στρατηδαίνας Κάμπου*, Χίου· δύνασθε νὰ ἀποστείλετε τὴν συνδρομὴν διὰ ταχυδρομ. ἐπιταγῆς ἐπ' ὄνοματι τῆς «Ἐκκλησίας» σχετικῶς γράφομεν και εἰς τὸ Τοπικὸν TAKE.—*Αἰδ. Ἰω. Θεοδορίδην* Γρεβενά· θὰ δημοσιευθῆ.—*Αἰδ. Θεμιστ. Σαλαμπατζίδην* Λιβερά Κοζάνης· κατὰ τὴν ἐπιστολὴν σας, ἐφεξῆς τὸ φύλλον θὰ στέλλεται μόνον εἰς τὸν ναὸν ἁγ. Γεωργίου Σιδερῶν.

Πᾶσα μεταβολὴ διευθύνσεως δεόν νὰ μᾶς ἀνακοινοῦται χρέως, *σημειουμένης ἀπαραιτήτως τῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἢ μετάθεσις. Ἄνευ τῆς σημειώσεως ταύτης ἀποβαίνει ἀδύνατος ἢ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν.*

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

[2]

Πρὸς τὸν Ἱερομόναχον Πολύκαρπον Χατζηϊωάννου
(Ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλοῦμέν σε ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν τὴν 1ην Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τρίτην και ὥραν 10ην π.μ. ἐν τοῖς ἐν Ναυπλίῳ Γραφείοις τῆς Ἱ. ἡμῶν Μητροπόλεως ἵνα ἀπολογηθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀποβολῇ τοῦ ράσσου και λοιποῖς σοβαροῖς παραπτώμασι.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι, ἐάν δὲν ἐμφανισθῆς τὴν ὡς ἄνω ἡμέραν και ὥραν, ἢ κατὰ σοῦ σχηματιζομένην δικογραφίαν θεωρηθῆσαι περατωθεῖσα.

† Ὁ Ἀργολίδος Χρυσόστομος

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Ἱ. Μητρόπολις Ἀργολίδος

Ἡ Ἱ. Μονὴ Ταξιαρχῶν-Ἀγνοῦντος δηλοποιεῖ ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἐνεργηθρομένην δι' ἐνοσφραγίστων προσφορῶν τὰ κάτωθι κτήματα τῆς Ἱ. Μονῆς Ταξιαρχῶν-Ἀγνοῦντος τῆς περιφερείας Ν. Ἐπιδαύρου: 1) Ἀγρόκτημα εἰς θέσιν «Βασιὰ» ἐκτάσεως 513 στρεμάτων, ἐξ ὧν τὰ 112 καλλιεργήσιμα, περιέχον 193 ἐλαιόδενδρα. 2) Ἀγρόκτημα εἰς θέσιν «Ἄνω και Κάτω Μακρυλιά» ἐκτάσεως 539 στρεμάτων, ἐξ ὧν τὰ 334 καλλιεργήσιμα, περιέχον 683 ἐλαιόδενδρα.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται βάσει τῶν ὄρων τῆς διακηρύξεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς και συγγραφῆς ὑποχρεώσεων εἰς τὸν ἐν Ναυπλίῳ συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν 20ὴν Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν και ὥραν 10ην π.μ. ἐνώπιον τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, τῶν σχεδιαγραμμάτων και λοιπῶν ὄρων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρὰ τῇ Ἱ. Μονῇ και τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος. Ἐν Ἱ. Μονῇ Ταξιαρχῶν - Ἀγνοῦντος τῇ 3)6)47.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

Μοναχὴ Εἰρήνη Σαμιώτου Ἡγουμένη
» Νεκταρία » Σύμβουλος
» Ἀγαθονίκη Τσότρα »

Ἐθεωρήθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 3)6)47

† Ὁ Ἀργολίδος Χρυσόστομος

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Κερκύρας και Παξῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46 και 47 τοῦ Νόμου 2200)1940 (Περὶ Ἱερῶν Ναῶν και Ἐφημερίων), τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536)945 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν Ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου κλπ.» τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 540 τοῦ 1945 «Περὶ

Ἐκκλησ. Ἐκπαιδεύσεως», και τὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 83719 και ἀπὸ 7-10-46 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων και Ἐθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἀγ. Θεοδώρων Ἀγ. Δούλων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τῆς ἐν λόγῳ ἐνορίας.

Περισσότερας πληροφορίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι προσερχόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἡ παρούσα κοινοποιηθῆτω μερίμνη τοῦ οἰκείου Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου δι' ἀναννώσεως ἐπ' Ἐκκλησίας και θυροκολλησεως ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ, και δημοσιευθῆτω εἰς τὰ περιοδικὰ «Ἐκκλησία» και «Ἀγ. Ἰάσων και Σωσίπατρος». Ἐν Κερκύρα τῇ 10 Ἰουν. 1947.

Ὁ Μητροπολίτης καὶ α. α. Ὁ Πρωτοσυγγελλος Ἀρχιμ. Χρυσάνθος Πολίτης

Ἱ. Μητρόπολις Ἀρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46 και 47 τοῦ Α.Ν. 2200 τοῦ 1940 «περὶ Ἱ. Ναῶν και Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Ἀρτης τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά πρὸς κατάληψιν τῶν χηρευσουσῶν θέσεων Ἐφημερίων: 1) Ἀγ. Γεωργίου Μαρκινιάδος, 2) Ἀγ. Γεωργίου Πέτα. 3) Γεννήσεως Θεοτόκου Πηγῶν, 4) Ἀγ. Παρασκευῆς Πραμάντων (δύο θέσεις). Ἐν Ἀθήναις τῇ 1)η Ἰουν. 1947
† Ὁ Ἀρτης Σπιρίδων

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἡ εἰσπραξίς τῶν συνδρομῶν τῶν Ἱ. ναῶν ὑπὲρ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ἐνεργεῖται κατὰ τὸν Νόμον 2200)40 ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους TAKE οὐχὶ δι' ἰδιαιτέρων διπλοτύπων τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἀλλὰ δι' ἐκείνων διὰ τῶν ὁποίων εἰσπράττονται οἱ πόροι τοῦ TAKE.

Αἱ εἰσπράξεις αὗται ἐκ συνδρομῶν πρέπει νὰ μεταφέρονται εἰς εἰδικὴν στήλην τῶν μηνιαίων Καταστάσεων εἰσπράξεων τῶν Τοπικῶν TAKE τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὸ Κεντρικὸν (TAKE), ὁπόθεν θὰ ἀποδίδωνται εἰς τὸ Περιοδικόν.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως τοῦ TAKE)

ΔΙΑ ΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΝΑΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Συντελεσθέντος τοῦ καθορισμοῦ τῶν συνδρομῶν τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν ἐπαρχιῶν, παρακαλοῦνται θερμῶς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια αὐτῶν ὅπως, συνεννοούμενα μετὰ τῶν Μητροπολιτικῶν Γραφείων, σπεύσωσι τὸ ταχύτερον νὰ καταβάλλωσιν αὐτὰς εἰς τὰ Τοπικὰ TAKE.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

† Ὁ Ὑδρας-Σπετσῶν-Αἰγίνης ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

† Ὁ Ἐδέσσης-Πέλλης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΤΡΑΚΗΣ

Ὑφηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π Σ ΜΑΝΩΛΕΪΣ

Ἐν Ἀθήναις τόποις «Φοίνικος», Ἀρσενόπου 4